

Høringsvar for den kystnære havvindmøllepark ved Vesterhav Syd

J. nr. NST-131-00169

Visualisering, natur, støj og turisme – del 4

29-05-2015/ Jens S. Andersen og Hanne Andersen
28-06-2015

15-06-2015 Birgit og Asger Nielsen

25-06-2015 Poul Væggemose

26-06-2015 Kirsten & Jens Nielsen

26-06-2015 Lene og Niels Østergaard

28-06-2015 Bente og Preben Buur Nielsen

28-06-2015 Grundejerforeningen "Mågedalen" i Houvig v. Preben Greibe

29-07-2015 Jens Lund Jensen

30-06-2015 Susan Baerens

30-06-2015 Thomas Knudsen

30-06-2015 Michael Kaa Andersen/Vincit Advokater

30-06-2015 Karen-Inge & Geert Andersen

Ingen dato Carsten Kølbæk Larsen

Ingen dato Inga & Leif Jørgensen

Ingen dato Mogens Skou

Lykke Hougaard Pedersen

Fra: Andersen <mail@bjjj.de>
Sendt: 29. maj 2015 20:39
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Vesterhav Syd Havmøllepark, j.nr. NST-131-00169./Jens Smedegaard Andersen

Hej

Jeg repræsenterer min mor, der er ejer af sommerhuset Lyngvejen 82 i Klegod

Jeg var desværre ikke i stand til at deltage på mødet i Kloster den 19.5.2015 men har et par spørgsmål til det ikke-tekniske resume afsnit 8 Afværgeforanstaltninger og Overvågning, som jeg håber, at I kan svare på.

Jeg vil gerne høre, hvorledes I har planlagt at sørge for, at det tilstræbes:

- at der opstilles højtydende havmøller således at antallet af møller reduceres
- at havmøllerne placeres så langt for land som muligt
- at belysningen tilpasses så de visuelle forhold forbedres, hvis det kan tilpasses iht. de konkrete krav

Desuden vil jeg gerne vide, hvem der har fastlagt det skraverede område, der er til debat til opstillingen af havmøllerne. Hvem har besluttet, at der ikke skal undersøges et andet område længere ude på vandet ?

På forhånd tak

Venlig hilsen

På vegne af Hanne Sonja Smedegaard Andersen

Jens Smedegaard Andersen

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53, 2100 København Ø
e-post: nst@nst.dk

Vedr. VVM for Vesterhav Syd Havmøllepark, j.nr. NST-131-00169.
Indsigelse mod planlagte Vesterhav Syd Havmøllepark.

Jeg repræsenterer foruden mig selv:

Jens Smedegaard Andersen
Lerchenweg 3
22880 Wedel
Tyskland

også min mor:

Hanne Sonja Smedegaard Andersen
Dalgas Plads 7A 2.3.
7400 Herning

der ejer sommerhuset:

Lyngvejen 82
Klegod

Der gøres hermed indsigelse mod placeringen af den planlagte Vesterhav Syd Havmøllepark / VVM redegørelse af følgende grunde:

1. Manglende beskrivelse og konsekvensvurdering af mulige alternativer til den nu foreslåede placering af havmølleparken.
2. Havmølleparkens visuelle påvirkning på klitlandskabet og det frie udsyn over havet med deraf følgende uheldige konsekvenser for den rekreative og naturmæssige oplevelse af kystområdet.
3. Inddragelse af offentligheden er ensidig og kommentarerne vedr. konsekvenser for turisme og ejendomsværdier er efter min vurdering forkerte
4. Andre indsigelser.

Ad. 1. Manglende beskrivelse og konsekvensvurdering af mulige alternativer til den nu foreslåede placering af havmølleparken

I november 2012 besluttede regeringen og forligskredsen, at der skulle gennemføres undersøgelser og udbud for opstilling af havmøller i et område på en afstand fra kysten på 4 til 20 km. Undersøgelserne for Vesterhav syd er kun foretaget indenfor et område på 4 til 10 km fra kysten, hvorfor der mangler undersøgelser og efterfølgende vurderinger af en eventuel placering i området fra 10 til 20 km fra kysten. En eventuel placering 20 km fra kysten kunne afværge de ellers fremkomne miljøpåvirkninger. Dette bedes undersøgt.

Af vejledningen om VVM fra By og Landskabsstyrelsen fremgår også: "beskrivelsen af alternativer indeholder et krav til bygherren om at oplyse, hvilke alternativer bygherren har

undersøgt, og oplysninger om de vigtigste grunde til valg af alternativ under hensyn til virkningerne på miljøet."

VVM redegørelsen tager alene afsæt i, at Havmøllepark Vesterhav Syd skal placeres indenfor det angivne undersøgelsesområde, alene begrundet i økonomiske forhold, herunder en forventet mindre produktionspris for strøm på grund af den kystnære placering. Der er ikke foretaget geologiske undersøgelser i området 8 - 20 km fra kysten.

Miljøpåvirkningerne, herunder de visuelle påvirkninger, i forhold til en placering 20 km fra land eller andet sted, eksempelvis ved at opgradere Horns Rev med mere effekt, er overhovedet ikke omtalt eller vurderet. Jeg vil opfordre til, at alternative placeringer undersøges og vurderes nærmere, som det også fremgår af ovennævnte vejledning. Økonomien for landanlæg ved Vesterhav Nord og Syd er ikke sammenlignet med en evt. udbygning ved Horns Rev.

Det er min opfattelse, at hvis der skal placeres store havmøller i vores område, så skal de rykkes længere ud, så placeringen minder om Horns Rev. Møllerne på Horns Rev ligger ca. 20 km fra land lige syd for vores område. Jeg er uforstående overfor, at det energipolitiske flertal i Folketinget ønsker en kystnær placering, der vil være ødelæggende for et af landets mest attraktive ferie- og turistområder, frem for en placering længere ude med respekt for de unikke natur- og rekreative værdier af national og regional interesse, som vores område rummer.

Store offentlige investeringer og projekter har normalt en naturlig balance mellem økonomi og miljø, hvor alle aspekter undersøges. Det økonomiske aspekt for placeringen virker alt for tungtvejende og entydig, og der bør laves en mere afbalanceret helhedsvurdering af projektet og den deraf følgende placering

Ad 2. Havmølleparkens visuelle påvirkning på klitlandskabet og det frie udsyn over havet med deraf følgende uheldige konsekvenser for den rekreative og naturmæssige oplevelse af kystområdet.

VVM rapporten konkluderer bl.a.: "De bærende karaktertræk i klitlandskabet vurderes ikke forenelige med store tekniske anlæg, særligt på grund af det småkuperede terræn og klithedens rumlige afgrænsning mod kysten, som de høje klitter langs kysten skaber (Figur 23-7). Dermed er landskabet præget af en lille skala og overordnet lukket ramme, som forholdsmæssigt meget store elementer må forventes at få en meget dominerende og visuelt forstyrrende indflydelse på. Påvirkningen vurderes særlig stor indenfor nærzonen, hvor landskabet vurderes at få et teknisk præg, fordi havmølleparken har en stor udbredelse langs kysten. Også fra de høje klitter vil havmøllernes kystnære placering betyde, at de vil være meget dominerende i landskabsbilledet. Herfra knytter oplevelsen sig til de vide udsigter over havet og på langs af kysten, der kan opleves fra dette højtliggende terræn."

Det kan også siges på en anden måde: De store havmøller tæt på land vil være medføre uoprettelige skader på de natur- og rekreative oplevelser af det uberørte kystlandskab, oven i købet beliggende i ét af landets allermest attraktive ferie- og turistområder.

Jeg er uforstående overfor, at planmyndighederne ikke forholder sig til sådanne meget alvorlige miljøpåvirkninger og blot konstaterer, at der er tale om en væsentlig visuel påvirkning af hele Holmslands Klit fra Hvide Sande til Houvig nord for Søndervig.

Planmyndighederne undgår at gå ind i en argumentation for, hvorfor sådanne landskabelige ødelæggelser kan forsvares netop i vores område, herunder undgår at afveje dem med mulige alternativer.

Ny tilførte bygninger og volumer er altid blevet tilpasset naturen og skalaen i området, mens havmøllerne er helt ude af de normale proportioner, og vil være naturen og den eksisterende bygningsmasse fuldstændig overlegen.

Formålet med en VVM redegørelse må være, at planmyndighederne tager konsekvenserne af de miljøfaglige vurderinger og ændrer eller opgiver projektet.

Hele sommerhusområdet og klitlandskabet bliver iflg. VVM redegørelsen miljøpåvirket med den højeste påvirkning overhovedet. Man skelner kun mellem 3 kategorier (mindre, moderat, væsentlig). Denne vurdering virker for upræcis i forhold til hvor stor miljøpåvirkningen vil være. Hvis man fx havde en skala fra 1 til 10, ville miljøpåvirkningen være på 10, eller 100, hvis man arbejdede med en 1-100 skala. Det er vigtigt at få bedre belyst påvirkningens størrelse. På dette punkt er redegørelsen for upræcis.

Ad 3. Inddragelse af offentligheden er ensidig og kommentarerne vedr. konsekvenser for turisme og ejendomsværdier er efter min vurdering forkerte.

Allerede forud for igangsætningen af idéfasen har planmyndighederne meldt ud, at områdeafgrænsningen for Havmøllepark Syd ikke er til diskussion, da placeringen er besluttet af et energipolitisk flertal i Folketinget.

I forbindelse med en høring over den såkaldte "screeningsrapport" over mulige kystnære havmølleområder rundt om i landet har daværende klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard været i dialog med borgmestrene i kommunerne ud til de områder, hvor der planlægges kystnære havmøller for at sikre, at der er lokal opbakning til planerne.

Ministeren har den 28.11.2012 udtalt: "Jeg er meget tilfreds med den store lokale opbakning fra de udvalgte områder og også glad for, at så mange lokale borgere og virksomheder får mulighed for at blive medejere af de nye kystmøller."

Denne opbakning er ikke fuldt ud til stede for Havmøllepark Vesterhav Syd. Kommunen og Borgmesteren har valgt helt at se bort fra sommerhusejerne, der ser med skepsis på projektet i sin nuværende form. Sammenslutningen har således ikke igennem en offentlig debat haft mulighed for at påvirke og argumentere imod beslutningen. Vores ønske, fremført under idéfasen, om at rykke havmølleparken 20 km ud i Vesterhavet er ikke blevet videresendt og dermed afvist.

Om ejendomspriserne:

Planmyndighederne baserer deres vurdering på, at en lokal ejendomsmægler (Henrik Gade, Nybolig Ringkøbing) har udtalt af, at de store havmøller kun i begrænset omfang vil påvirke ejendomspriserne og planmyndighederne konkluderer derfor, "at Vesterhav Syd Havmøllepark vil have en ubetydelig negativ påvirkning på ejendomspriserne i det berørte område". En anden lokal ejendomsmægler Lars Kvist EDC vil dog ikke selv købe sommerhus i området!

Ejendomsmægleren (Henrik Gade Nybolig Ringkøbing) skal dog senere have oplyst, at udtalelsen er baseret på hans vurdering af markedet samt kontakt til kollega i Blåvand, hvor Horns Rev møllerne ikke har påvirket ejendomspriserne.

Endvidere henviser planmyndighederne til en ejendomsmægler i Nysted, som på baggrund af erfaringerne med Nysted Havmøllepark har udtalt, at havmøllerne ikke har haft effekt på ejendomspriserne.

Sammenligningen med Horns Rev havmøllerne (110 meter høje og placeret mindst 15 km fra kysten) og Nysted havmøllerne (110 meter høje og placeret 10 km fra kysten) er usaglig og ikke seriøs, da den visuelle påvirkning er helt anderledes end 220 meter høje møller kun 4 km fra kysten.

Hvis planmyndighederne i en VVM redegørelse fremfører vurderinger, bør disse være baseret på uvildige kilder og en objektiv tilgang og ikke subjektive vurderinger.

Vi sommerhusejere kan frygte, at de kystnære vindmøller vil påvirke ejendomspriserne negativt i området. Og vi tror ikke på den lokale mæglers udsagn.

Det frygtes, at ejendomsværdierne for sommerhuse i området vil falde, da det vil blive mindre attraktivt at investere i sommerhuse i området, ligesom sommerhusejere vil være mere tilbageholdne med at investere i forbedringer af deres huse, hvis ejendomsværdierne falder og interessen for at leje husene mindskes som konsekvens af, at de rekreative værdier, det uberørte klitlandskab og det frie udsyn ud over havet bliver kraftig påvirket af vindmøllerne.

Dette er der ikke taget højde for i VVM redegørelsen og bedes belyst. Der er ca. 7500 sommerhuse i området, og alle vil få store økonomiske tab som konsekvens af havmøllerne

Om konsekvenserne for turismen i området

Planmyndighederne konkluderer, "at de havbaserede anlæg i værste fald vil have en neutral påvirkning i driftsfasen. Det kan endda tænkes at påvirkningen vil være af positiv karakter."

Planmyndighederne henviser til erfaringer fra Horns Rev ved Blåvand, hvor projektet ikke har fået antallet af turister til at falde, ligesom det anføres, at møllerne er blevet en turistattraktion, bl.a. med møllecruise fra Esbjerg.

Med nedlæggelsen af DFDS's rute fra Esbjerg til England er der ikke mere møllecruise fra Esbjerg, da færgeren Dana Sirena er lokaliseret andet sted.

Både for møllecruise til Horns Rev og til Anholdt parken, som også er nævnt i VVM redegørelsen, gælder, at der har været tale om en meget begrænset aktivitet, der hovedsageligt har været rettet mod lukkede grupper af særligt interesserede, bl.a. faglige interessegrupper, foreninger mv. Der har ikke været tale om generelle turistmæssige tiltag, hvorfor planmyndighederne bruger en argumentation, der ikke er dækning for. Referencen til Blåvand om de turistmæssige konsekvenser er usaglig og useriøs i lighed med referencen til ejendomspriserne i Blåvand, som ovenfor anført. Der er som allerede anført tale om et helt andet projekt med meget mindre møller langt fra kysten. Jeg vil uden

forbehold være positiv overfor en havmøllepark med møllehøjder og en placering som for Horns Rev 1.

Endelig henviser planmyndighederne i baggrundsrapporten "Socioøkonomi"⁵, at det latente turistpotentiale ved havmøller også fremgår af de offentlige høringssvar til Vesterhav Syd Havmøllepark. Holmsland Klit Turistforening anfører i deres høringssvar, at de ser med positive øjne på anlæggelsen af kystnære havmøller.

Planlægningsmyndighederne tager uden videre turistforeningens subjektive og udokumenterede udsagn for pålydende og bruger dette som et væsentligt argument for, at Havmøllepark Syd ikke påvirker turismen, - måske endda har en positiv indvirkning.

Denne påstand besynderlig, da det uberørte klitlandskab og det frie udsyn over havet jo netop er det Ringkøbing Fjord samarbejdet i dag markedsfører område på. Ringkøbing-Skjern kommune markedsfører sig med at være "Naturens Rige"!

Det er bemærket, at Turistforeningens udtalelse er fremsendt igennem Hvide Sande Service Group og således synes afstemt med havneinteresserne. Områdets største campingplads med 100.000 overnatninger om året er dybt betænkelig ved konsekvenserne for virksomheden af havvindmøller placeret lige uden for campingpladsen.

Tyskerne er meget kritiske overfor vindmøller i deres egen nærhed og bygger selv havvindmølleparker parker langt ude på vandet for ikke at ødelægge naturen og de rekreative områder. De store teknisk anlæg, vil få turister til at vælge andre steder, hvor det åbne hav stadig kan opleves. Havvindmølleparken vil efter min vurdering på længere sigt true fremtiden for turismen i området.

Jeg vil ønske, at beslutningsgrundlaget bliver baseret på objektive og saglige vurderinger af påvirkningerne på turisterhvervet ved brug af faglige og objektive undersøgelser fra anerkendte analyse- og forskningsinstitutioner. Planmyndighederne opfordres til at iværksætte en nærmere objektiv undersøgelse af de turistmæssige konsekvenser baseret på et nærmere kendskab til turisternes ønsker og forventninger i forbindelse med deres besøg i området.

Ad 4. Andre indsigelser

Der tilstræbes følgende afværgeforanstaltninger:

- at der opstilles højtydende havmøller således at antallet af møller reduceres
- at havmøllerne placeres så langt for land som muligt
- at belysningen tilpasses så de visuelle forhold forbedres, hvis det kan tilpasses iht. de konkrete krav

Der mangler en fastlæggelse af, hvordan de skal tilstræbes.

Klitlandskabets kulturhistorie og kvalitet er et produkt af mange generationers driftighed og omhyggelighed. Man har gennem tiderne værnet om miljøet og kæmpet for at bevare landskabets karakteristika og undgået fremmedelementer som fx vindmøller ud over klitlandskabet og det åbne hav. Havmøllerne vil stride imod tidligere tiders kulturhistoriske opfattelse af området. Dette er ikke undersøgt i redegørelsen.

Fugletræk langs vestkysten forstyrres. Kystlinjen fra vadehavet og op langs vestkysten er et af Europas vigtigste områder for trækfugle. Iflg. Bonn-konventionens Vandfugleaftale bør Danmark bevare og undgå at forstyrre livsmiljøerne for trækfugle og deres ruter. Placeringen af en 14 km lang kystnær havmøllepark mellem to store Natura 2000 områder vil vanskeliggøre fugletrækket. Desuden vil lysene på vindmøllerne kunne ændre og tiltrække fuglene, så de kolliderer med møllernes rotor. Det kan kun undre at dette ikke er nærmere belyst i redegørelsen, og virker som om der kun er foretaget overfladiske undersøgelser. Dette bør undersøges nærmere.

Eventuel kabelføring gennem fredet fuglekoloni. Inde i det nordlige udpegede kabelføringsområde er der en fiskehejrekoloni, den såkaldte hejreskov. Fuglen er fredet i Danmark og på den globale rødliste over truede dyrearter. VVM redegørelsen tager ikke højde for kolonien og dette bør undersøges nærmere.

Øget sårbarhed overfor olieudslip og ulykker. En meget kystnær placering som er foreslået for Vesterhav syd, vil væsentlig øge risikoen for en olieforurening af en stor del af kysten, hvis en ulykke sker i forbindelse med fx en påsejling af havmølleparken eller et olieudslip fra møllerne. En placering længere ude vil ikke i samme grad have denne risiko, da man ville kunne nå at lokalisere og indkapsle olieudslippet før det nåede kysten. En olieforurening langs vestkysten vil få uoverskuelige konsekvenser for naturen, dyre- og turistlivet.

Interessekonflikt. Naturstyrelsen og Energistyrelsen er de godkendende myndigheder af projektet, og er samtidig i samarbejde med Energi Net bygherre på projektet. Når de samme myndigheder er både godkendende myndigheder og bygherre opstår der interessekonflikter. EU kommissionen har de seneste år haft særlig fokus på interessekonflikter og det bør undersøges nærmere om det kan have konsekvenser for vurderingen af VVM redegørelsen.

Konklusion

Såfremt man på trods af de påvirkninger, der peges på i VVM redegørelsen, og de indsigelser der fremføres her og fra mange andre sider, vil fastholde en kystnær placering på indtil 4 km, og ikke vil flytte Vesterhav Syd Havmøllepark ud omkring 20 km fra kysten, så må den eneste logiske konsekvens være, at Vesterhav Syd Havmøllepark ikke gennemføres.

Dato: 28.6.201

Jens Smedegaard Andersen

Lykke Hougaard Pedersen

Fra: Asger Nielsen <niels.asger.nielsen@gmail.com>
Sendt: 15. juni 2015 17:38
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Havmøllepark Vesterhav Syd

Til Naturstyrelsen

Vedr. VVM - Vesterhav Syd Havmøllepark J. nr. NST - 131 - 00169

Vi må på det kraftigste anmode om at en evt. havmøllepark placeres mindst 20 km fra kysten

Med hilsen
Birgit og Asger Nielsen
Wolle Friks Vej 67
6950 Ringkøbing

Katrine Vestergaard Petersen

Fra: Poul Vaeggemose <poul@vaeggemose.dk>
Sendt: 25. juni 2015 13:14
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Havmøller - Indsigelser til Naturstyrelsen fra Fladsbjergvej 148, Klegod, Ringkøbing.
Vedhæftede filer: indsigelse vesterhav syd.PDF

Til Naturstyrelsen

Solbjerg, den 25. Juni 2015.

Haraldsgade 53

2100 København Ø.

Email: nst@nst.dk

Ang.: VVM FOR Vesterhav Syd Havmøllepark j. nr. NST-131-00169.

Undertegnede ejer af Fladsbjergvej 148, Klegod, Ringkøbing fremsender hermed (Vedlagt som bilag) Indsigelse mod den planlagte placering af Havmøllepark Vesterhav Syd som beskrevet i "Forslag til kommuneplantillæg nr. 53 til Ringkøbing-Skjern kommunes kommuneplan 2013-2024 med VVM-redegørelse."

Fremsend venligst en email som bekræftiger modtagelsen af denne indsigelse.

Med venlig hilsen

Susanne og Poul Væggemose

Lystenlund 47

8355 Solbjerg

Mobil: +45 3091 8430

Mail: poul@vaeggemose.dk

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmslands Klit

Hinnerup den 25. juni 2015

Dok: ind-juni-2015.docx

Naturstyrelsen Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk

Ang:
VVM FOR Vesterhav Syd Havmøllepark
j.nr. NST-131-00169

Indsigelse mod den planlagte placering af Havmøllepark Vesterhav Syd som beskrevet i "Forslag til Kommuneplantillæg nr. 53 til Ringkøbing-Skjern kommunes kommuneplan 2013 - 2024 med VVM-redegørelse."

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmslands Klit¹ (efterfølgende benævnt som *Sammenslutningen*) gør hermed indsigelse mod planerne om at etablere Havmøllepark Vesterhav Syd, som beskrevet i ovennævnte kommuneplantillæg med tilhørende VVM redegørelse.

Indsigelsen er begrundet i følgende:

A) Mangelfuld inddragelse af offentligheden forud for beslutningen om valg af placeringen for Havmøllepark Vesterhav Syd.

B) Manglende beskrivelse og konsekvensvurdering af mulige alternativer til den nu foreslåede placering af havmølleparken.

C) Havmølleparkens visuelle påvirkning på klitlandskabet og det frie udsyn over havet med deraf følgende uheldige konsekvenser for den rekreative og naturmæssige oplevelse af kystområdet.

D) Mangelfuld beskrivelse af de socioøkonomiske effekter af havmølleparken for så vidt angår turisme og ejendomsværdier.

ad A)

Mangelfuld inddragelse af offentligheden forud for beslutningen om valg af placeringen for Havmøllepark Vesterhav Syd.

- Det fremgår af planlovens² § 1, stk. 5, "at offentligheden i videst muligt omfang skal inddrages i planlægningsarbejdet".

---

¹ Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmslands Klit repræsenterer ca. 2500 sommerhusejere fra 19 grundejerforeninger i området.

² Lovbekendtgørelse nr. 587 af 27.05.2013

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holstenvej 13

- Allerede forud for igangsætningen af idéfasen har planmyndighederne meldt ud, at områdeafgrænsningen for Havmøllepark Syd ikke er til diskussion, da placeringen er besluttet af et energipolitisk flertal i Folketinget.
- I forbindelse med en høring over den såkaldte "screeningsrapport" over mulige kystnære havmølleområder rundt om i landet har daværende klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard været i dialog med borgmestrene i kommunerne ud til de områder, hvor der planlægges kystnære havmøller for at sikre, at der er lokal opbakning til planerne.
- Ministeren har den 28.11.2012 udtalt: "Jeg er meget tilfreds med den store lokale opbakning fra de udvalgte områder og også glad for, at så mange lokale borgere og virksomheder får mulighed for at blive medejere af de nye kystmøller."
- Denne opbakning er ikke fuldt ud til stede for Havmøllepark Vesterhav Syd. Kommunen og Borgmesteren har valgt helt at se bort fra sommerhusejerne, der ser med skepsis på projektet i sin nuværende form. Sammenslutningen har således ikke igennem en offentlig debat haft mulighed for at påvirke og argumentere imod beslutningen. Vores ønske, fremført under idéfasen, om at rykke havmølleparken 20 km ud i Vesterhavet er ikke blevet videresendt og dermed afvist.

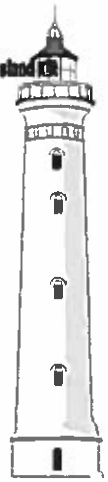
Ad B)

Manglende beskrivelse og konsekvensvurdering af mulige alternativer til den nu foreslåede placering af havmølleparken.

- Af vejledningen om VVM³ fra By og Landskabsstyrelsen fremgår bl.a.: "beskrivelsen af alternativer indeholder et krav til bygherren om at oplyse, hvilke alternativer bygherren har undersøgt, og oplysninger om de vigtigste grunde til valg af alternativ under hensyn til virkningerne på miljøet."
- VVM redegørelsen tager alene afsæt i, at Havmøllepark Vesterhav Syd skal placeres indenfor det angivne undersøgelsesområde, alene begrundet i økonomiske forhold, herunder en forventet mindre produktionspris for strøm på grund af den kystnære placering. Der er ikke foretaget geologiske undersøgelser i området 8 - 20 km fra kysten.

³ Vejledning om VVM i planloven, By og Landskabsstyrelsen 12. marts 2009

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland

- Miljøpåvirkningerne, herunder de visuelle påvirkninger, i forhold til en placering 20 km fra land eller andet sted, eksempelvis ved at opgradere Horns Rev med mere effekt, er overhovedet ikke omtalt eller vurderet. Vi vil opfordre til, at alternative placeringer undersøges og vurderes nærmere, som det også fremgår af ovennævnte vejledning. Økonomien for landanlæg ved Vesterhav Nord og Syd er ikke sammenlignet med en evt. udbygning ved Horns Rev.
- Det er *Sammenslutningens* opfattelse, at hvis der skal placeres store havmøller i vores område, så skal de rykkes længere ud, så placeringen minder om Horns Rev. Møllerne på Horns Rev ligger ca. 20 km fra land lige syd for vores område. Vi er uforstående overfor, at det energipolitiske flertal i Folketinget ønsker en kystnær placering, der vil være ødelæggende for et af landets mest attraktive ferie- og turistområder, frem for en placering længere ude med respekt for de unikke natur- og rekreative værdier af national og regional interesse, som vores område rummer.

Ad C)

Havmølleparkens visuelle påvirkning på klitlandskabet og det frie udsyn over havet med deraf følgende uheldige konsekvenser for den rekreative og naturmæssige oplevelse af kystområdet.

- I rapporten VVM Del 3 Miljøforhold på land Vesterhav Syd finder man en vurdering af, hvordan landskabet vil blive påvirket af de store vindmøller tæt på kysten.
- Rapporten konkluderer bl.a.: "De bærende karaktertræk i klitlandskabet vurderes ikke forenelige med store tekniske anlæg, særligt på grund af det småkuperede terræn og klithedens rumlige afgrænsning mod kysten, som de høje klitter langs kysten skaber (Figur 23-7). Dermed er landskabet præget af en lille skala og overordnet lukket ramme, som forholdsmæssigt meget store elementer må forventes at få en meget dominerende og visuelt forstyrrende indflydelse på. Påvirkningen vurderes særlig stor indenfor nærzonen, hvor landskabet vurderes at få et teknisk præg, fordi havmølleparken har en stor udbredelse langs kysten. Også fra de høje klitter vil havmøllernes kystnære placering betyde, at de vil være meget dominerende i landskabsbilledet. Herfra knytter oplevelsen sig til de vide udsigter over havet og på langs af kysten, der kan opleves fra dette højtliggende terræn."
- *Sammenslutningen* har for yderligere at påvise de uheldige visuelle konsekvenser fået lavet yderligere visualiseringer, der viser, hvordan 220 meter høje havmøller vil opleves set fra et åbent hedelandskab bag klitterne (det åbne landskab mellem Fladsbjergvej og Opstrupsvej i Klegod). Møllerne vil være alt dominerende i horisonten over klittoppene og ødelægge oplevelsen af det uberørte klit- og hedelandskab. Visualiseringerne er vedlagt som bilag til denne indsigelse.

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

- Det kan også siges på en anden måde: De store havmøller tæt på land vil være medføre uoprettelige skader på de natur- og rekreative oplevelser af det uberørte kystlandskab, oven i købet beliggende i ét af landets allermest attraktive ferie- og turistområder.
- Vi er uforstående overfor, at planmyndighederne ikke forholder sig til sådanne meget alvorlige miljøpåvirkninger og blot konstaterer, at der er tale om en væsentlig visuel påvirkning af hele Holmslands Klit fra Hvide Sande til Houvig nord for Søndervig. Planmyndighederne undgår at gå ind i en argumentation for, hvorfor sådanne landskabelige ødelæggelser kan forsvares netop i vores område, herunder undgår at afveje dem med mulige alternativer.
- Formålet med en VVM redegørelse må være, at planmyndighederne tage konsekvenserne af de miljøfaglige vurderinger og ændrer eller opgiver projektet.

ad D)

Mangelfuld beskrivelse af de socioøkonomiske effekter af havmølleparken.

- De socioøkonomiske konsekvenser omhandler bl.a. planmyndighedernes vurdering af, hvordan Havmøllepark Vesterhav Syd vil påvirke ejendomspriserne samt turisterhvervet i området. Vi er uenige i planmyndighedernes konklusioner, som er anført i baggrundsrapporten "Socioøkonomi".

Om ejendomspriserne:

- Planmyndighederne baserer deres vurdering på, at en lokal ejendomsmægler (Henrik Gade, Nybolig Ringkøbing) har udtalt af, at de store havmøller kun i begrænset omfang vil påvirke ejendomspriserne og planmyndighederne konkluderer derfor, "at Vesterhav Syd Havmøllepark vil have en ubetydelig negativ påvirkning på ejendomspriserne i det berørte område". En anden lokal ejendomsmægler Lars Kvist EDC vil dog ikke selv købe sommerhus i området!
- Ved telefonisk henvendelse fra os har ejendomsmægleren (Henrik Gade Nybolig Ringkøbing) oplyst, at udtalelsen er baseret på hans vurdering af markedet samt kontakt til kollega i Blåvand, hvor Horns Rev møllerne ikke har påvirket ejendomspriserne.
- Endvidere henviser planmyndighederne til en ejendomsmægler i Nysted, som på baggrund af erfaringerne med Nysted Havmøllepark har udtalt, at havmøllerne ikke har haft effekt på ejendomspriserne.

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holsund 13

- Sammenligningen med Horns Rev havmøllerne (110 meter høje og placeret mindst 15 km fra kysten) og Nysted havmøllerne (110 meter høje og placeret 10 km fra kysten) er usaglig og ikke seriøs, da den visuelle påvirkning er helt anderledes end 220 meter høje møller kun 4 km fra kysten.
- Hvis planmyndighederne i en VVM redegørelse fremfører vurderinger, bør disse være baseret på uvildige kilder og en objektiv tilgang og ikke subjektive vurderinger.
- Vi sommerhusejere kan frygte, at de kystnære vindmøller vil påvirke ejendomspriserne negativt i området. Og vi tror ikke på den lokale mæglers udsagn.
- Vi frygter, at ejendomsværdierne for sommerhuse i området vil falde, da det vil blive mindre attraktivt at investere i sommerhuse i området, ligesom sommerhusejere vil være mere tilbageholdne med at investere i forbedringer af deres huse, hvis ejendomsværdierne falder og interessen for at leje husene mindskes som konsekvens af, at de rekreative værdier, det uberørte klitlandskab og det frie udsyn udover havet bliver kraftig påvirket af vindmøllerne.

Om konsekvenserne for turismen i området

- Planmyndighederne konkluderer, "at de havbaserede anlæg i værste fald vil have en neutral påvirkning i driftsfasen. Det kan endda tænkes at påvirkningen vil være af positiv karakter."⁴
- Planmyndighederne henviser til erfaringer fra Horns Rev ved Blåvand, hvor projektet ikke har fået antallet af turister til at falde, ligesom det anføres, at møllerne er blevet en turistattraktion, bl.a. med møllecruise fra Esbjerg.
- Med nedlæggelsen af DFDS's rute fra Esbjerg til England er der ikke mere møllecruise fra Esbjerg, da færgen Dana Sirena er lokaliseret andet sted.
- Både for møllecruise til Horns Rev og til Anholdt parken, som også er nævnt i VVM redegørelsen, gælder, at der har været tale om en meget begrænset aktivitet, der hovedsageligt har været rettet mod lukkede grupper af særligt interesserede, bl.a. faglige interessegrupper, foreninger mv. Der har ikke været tale om generelle turistmæssige tiltag, hvorfor planmyndighederne bruger en argumentation, der ikke er dækning for.

---

⁴ VVM-redegørelse - baggrundsrapport
Socioøkonomi, side 29

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

- Referencen til Blåvand om de turistmæssige konsekvenser er usaglig og useriøs i lighed med referencen til ejendomspriserne i Blåvand, som ovenfor anført. Der er som allerede anført tale om et helt andet projekt med meget mindre møller langt fra kysten. Vi vil uden forbehold være positive overfor en havmøllepark med møllehøjder og en placering som for Horns Rev 1.
- Endelig henviser planmyndighederne i baggrundsrapporten "Socioøkonomi"⁵, at det latente turistpotentiale ved havmøller også fremgår af de offentlige høringssvar til Vesterhav Syd Havmøllepark. Holmsland Klit Turistforening anfører i deres høringssvar, at de ser med positive øjne på anlæggelsen af kystnære havmøller.
- Planlægningsmyndighederne tager uden videre turistforeningens subjektive og udokumenterede udsagn for pålydende og bruger dette som et væsentligt argument for, at Havmøllepark Syd ikke påvirker turismen, - måske endda har en positiv indvirkning.
- Vi finder denne påstand besynderlig, da det uberørte klitlandskab og det frie udsyn over havet jo netop er det Ringkøbing Fjord samarbejdet i dag markedsfører område på. Ringkøbing-Skjern kommune markedsfører sig med at være "Naturens Rige"!
- Vi har bemærket, at Turistforeningens udtalelse er fremsendt igennem Hvide Sande Service Group og således synes afstemt med havneinteresserne. Vi er også bekendt med, at ikke alle indenfor turisterhvervet bakker op om turistforeningens holdning, Områdets største campingplads med 100.000 overnatninger om året er dybt betænkelig ved konsekvenserne for virksomheden af havvindmøller placeret lige uden for campingpladsen. Campingpladsen har allerede nu taget konsekvensen og undladt nyinvesteringer.
- Vi ønsker, at beslutningsgrundlaget baseres på objektive og saglige vurderinger af påvirkningerne på turisterhvervet ved brug af faglige og objektive undersøgelser fra anerkendte analyse- og forskningsinstitutioner. Vi vil opfordre planmyndighederne til at iværksætte en nærmere objektiv undersøgelse af de turistmæssige konsekvenser baseret på et nærmere kendskab til turisternes ønsker og forventninger i forbindelse med deres besøg i området.

---

⁵ side 29 i rapporten

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

Sammenfatning

- *Sammenslutningen* er imod planerne om at etablere Havmøllepark Vestehav Syd kun 4 km fra land. Hvis der skal etableres en havmøllepark i vores område med op til 220 m høje vindmøller, skal de rykkes længere ud med en placering i nærheden af 20 km grænsen, hvilket fortsat vil være indenfor rammerne af det oprindelige energipolitiske forlig i Folketinget om de kystnære havmøller.
- Vi havde forventet, at der var foretaget undersøgelser over alternative placeringer, herunder en opgradering af Horns Rev 3, når nu konsekvenserne er som beskrevet i VVM-vurderingen.
- Vi er uforstående overfor, at det energipolitiske flertal i Folketinget ønsker en kystnær placering, der i voldsom grad vil påvirke et af landets mest attraktive ferie- og turistområde med unikke natur- og rekreative værdier af national interesse, som vores område rummer.
- Vi savner en dokumentation for, hvordan en kystnær placering af Havmøllepark Syd vil påvirke PSO afgiften fremfor en placering længere ude som eksempelvis Horns Rev.
- Vi har overfor Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg fremført, at en kystnær placering kun betyder en minimal besparelse for den samlede havmølleudbygning - formentlig under 1 %, sammenlignet med en placering længere ude. En besparelse, der ikke står mål med de påvirkninger i al fremtid, som den kystnære placering medfører.
- Vi har forsøgt at få en dialog med Ringkøbing-Skjern kommune / Borgmesteren og har påpeget de uheldige konsekvenser for sommerhusejerne og turisterhvervet, som vi mener, den kystnære placering indebærer. Kommunen har valgt at se bort fra vores indvendinger og har tilkendegivet overfor de statslige myndigheder, at der er fuld opbakning i lokalområdet til den kystnære placering, hvad der ikke er tilfældet.
- Blandt de mange sommerhusejere på Holmsland Klit er der stor skepsis over for projektet i dets nuværende form. Kommunen tror på vækst i erhvervslivet, men ser bort fra de negative konsekvenser for turismen og beskæftigelsen, der vil være affødt af projektet.
- Vi har forståelse for, at kommunen bakker op omkring Hvide Sande Havns bestræbelser på at få del i "vindmølleeventyret", men vi mener ikke en beliggenhed længere ude fra kysten vil ændre på havnens muligheder for at få del i denne gevinst.
- Med VVM-redegørelsen foreligger der nu et fagligt grundlag for vurdering af konsekvenserne af at etablere havmølleparken.

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

- Såfremt man trods de påvirkninger, der peges på i redegørelsen, og de betænkeligheder der også fremføres heri, vælger at fastholde en kystnær placering på indtil 4 km, og hvis man samtidig ser bort fra de indvendinger, der lokalt er imod projektet, herunder de problemstillinger der er rejst i denne indsigelse, så må Sammenslutningens indstilling være, at Vesterhav Syd Havmøllepark ikke gennemføres.

På vegne af Forretningsudvalget

Thue Amstrup-Jørgensen

Formand

Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland Klit

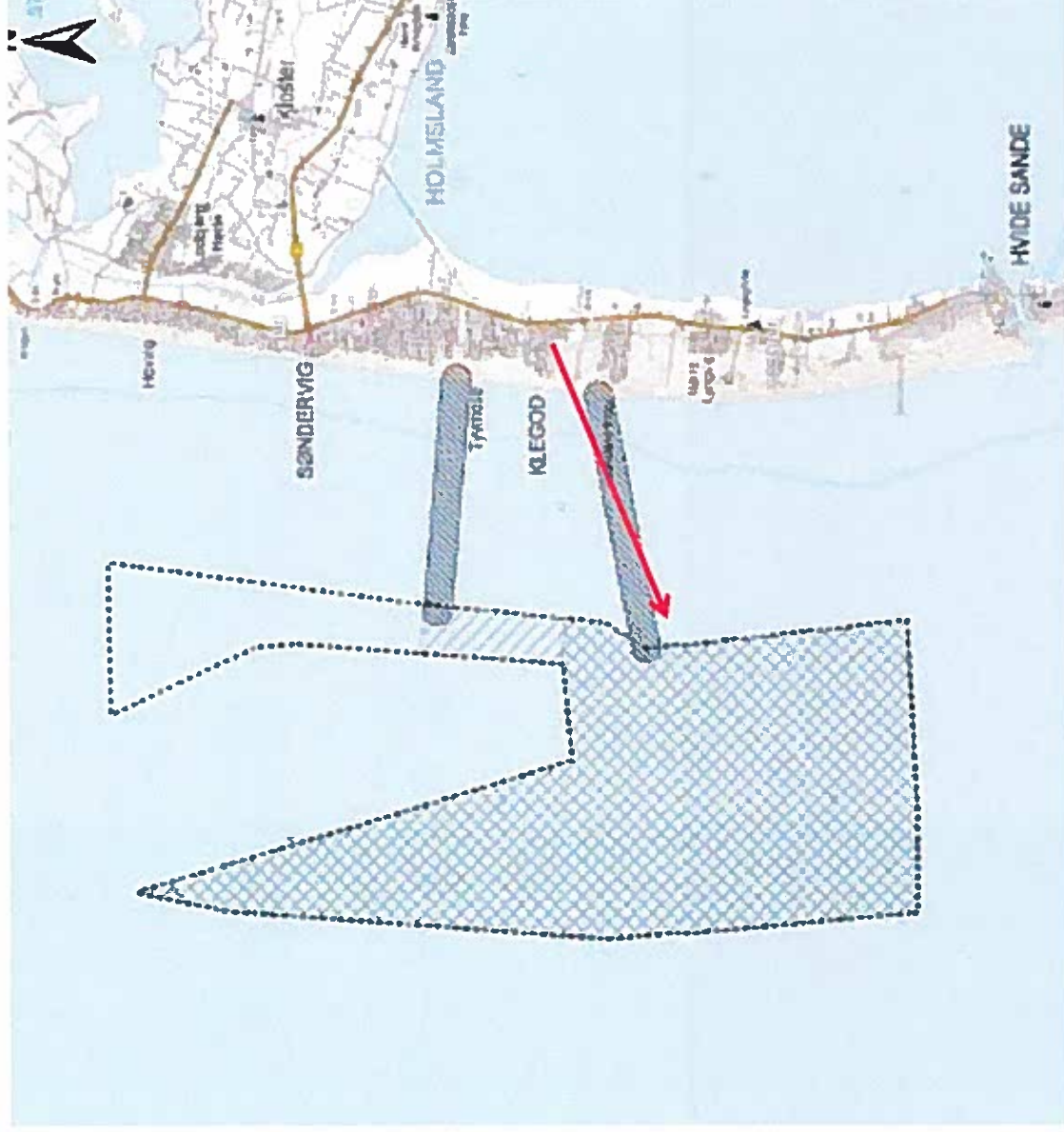
Birkhøjen 52

8382 Hinnerup

Tlf.nr. 23 73 47 60

Email: tajconsult@mail.dk

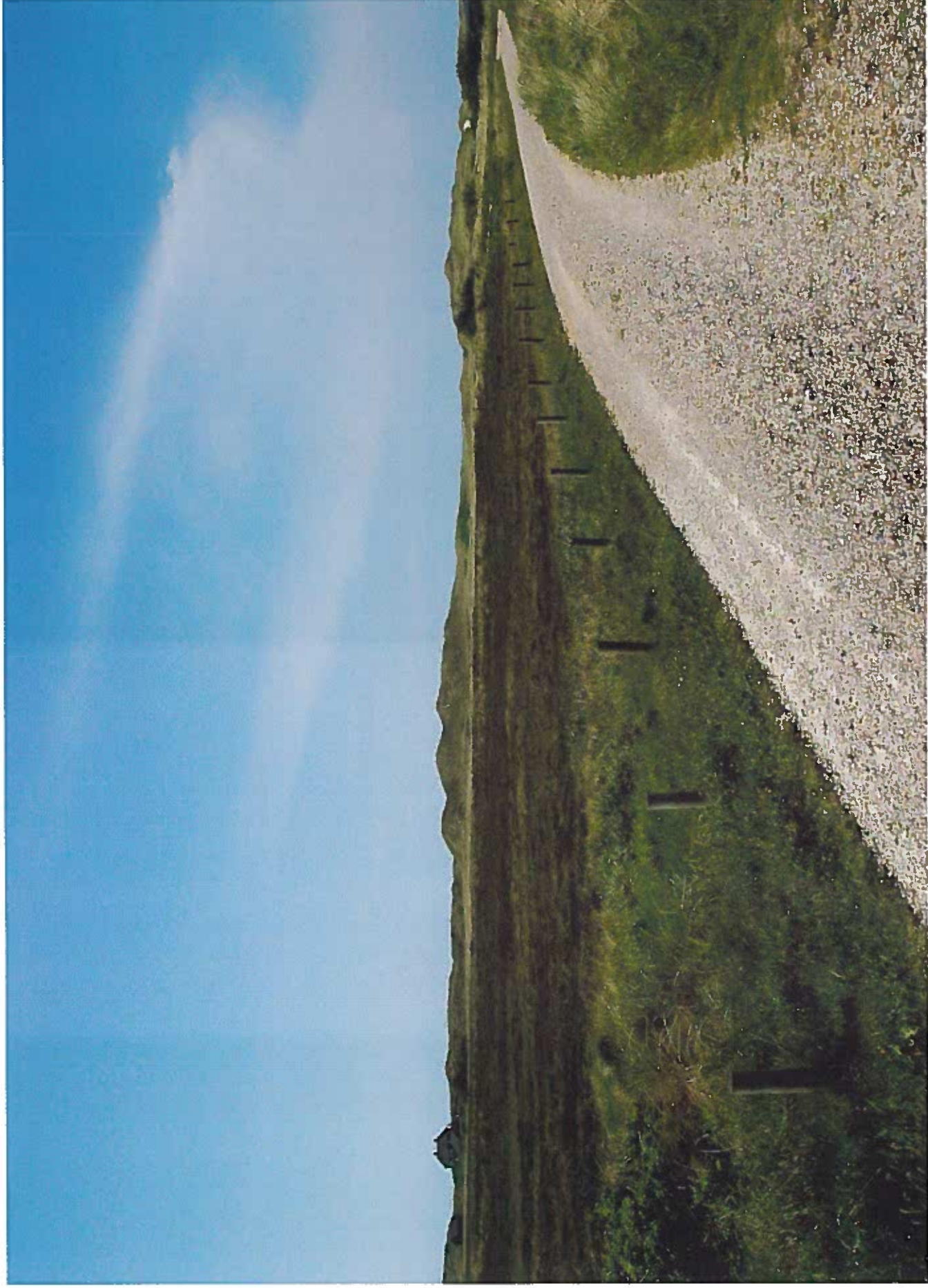
Sammenlutningen af sommerhusgrundejereforeninger på Holmsland K

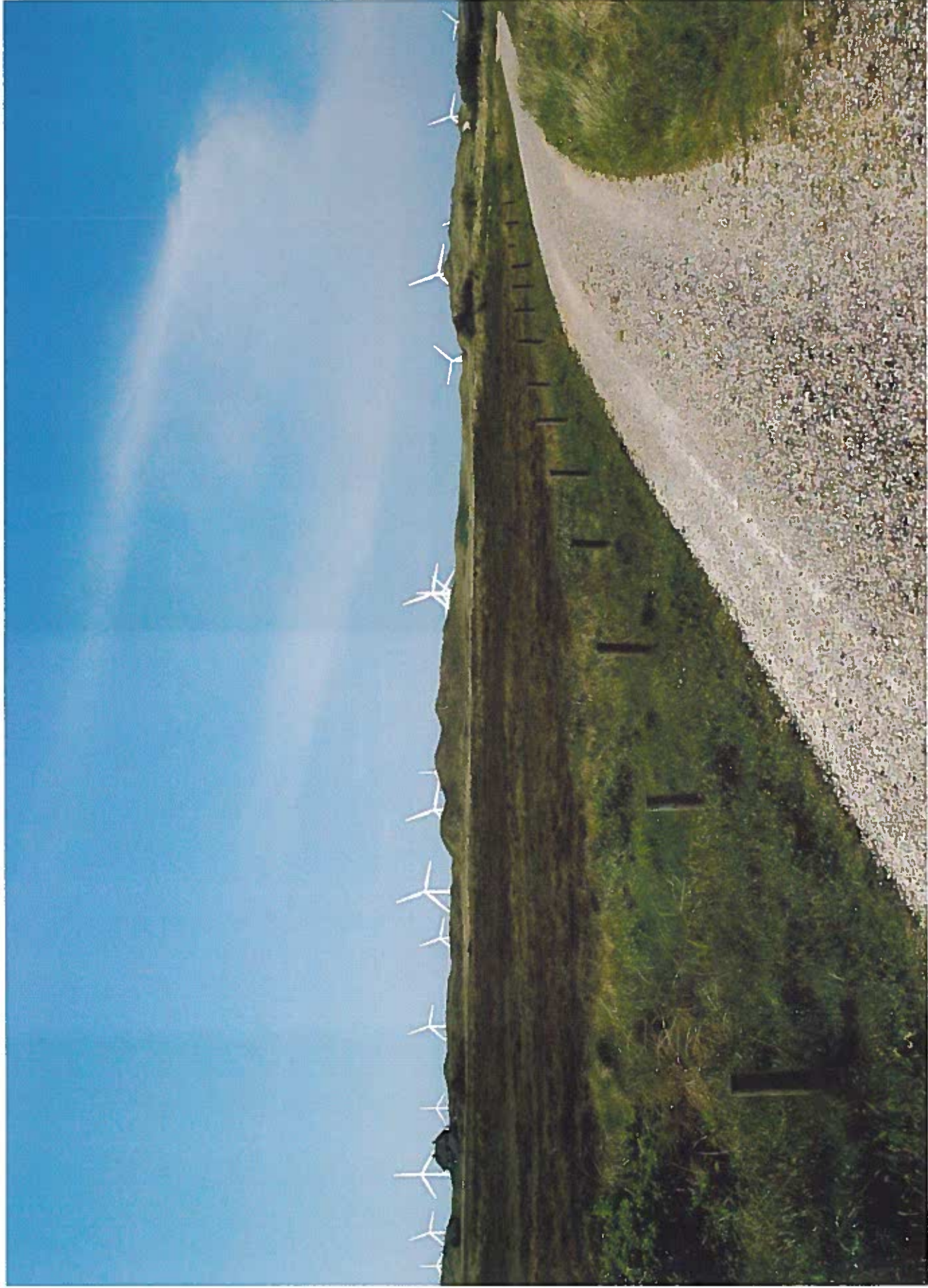
Ang:
VVM FOR Vesterhav Syd
Havmøllepark
j.nr. NST-131-00169

Indsigelse.

Billeder taget mod vestsydvest
fra Klegod 600 meter fra kysten
2 meter over jorden.

Stormkløven 14 / Vestkystestien – 600 m fra havet – den 6. juni 2015 kl.: 12:00

Stormkløven 14 / Vestkyststien – 600 m fra havet. 220 m høje møller 4 – 8 km fra kysten – Fotogrundlag 6. juni 2015 kl.: 12:00

Stormkløven 14 / Vestkyststien – 600 m fra havet – Fotogrundlag 6 juni 2015 kl.: 22:00

Stormkløven 14 / Vestkystien - 220 m høje møller 4 - 8 km fra kysten - Fotogrundlag 6. juni 2015 kl.: 22:00

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53, 2100 København Ø
e-post: nst@nst.dk
Havmøllepark, j.nr. NST-131-00169.

Den 26 juni 2015

Indsigelse. Forslag til Kommuneplantillæg med VVM-redegørelse

Med henvisning til Deres annoncering den 05.05.2015 vedrørende forslag til Kommuneplantillæg med VVM-redegørelse for Vesterhav Syd Havmøllepark fremsendes hermed vore indsigelser mod og bemærkninger til projektet. Vi er ejere af et sommerhus på adressen Wolle Friksvej 65, Søndervig.

Vi gør indsigelse mod den foreslåede placering kun ca. 4 km fra kysten. Havmølleparken vil betyde en markant ændring af landskabet i et af vestkystens største rekreative områder.

Vi har i efteråret 2014 støttet et forslag fra Holmsborgvejens grundejerforening/ Sammenslutningen af grundejerforeninger på Holmsland Klit om at placere havmøllerne 20 km fra land. På det tidspunkt overvejedes placeringer fra 4 til 20 km fra land. Vi kan nu konstatere, at alene 4 km forslaget indgår i VVM-redegørelsen og andre placeringer belyses end ikke som alternativer.

Klitlandskabet og de store vidder er formentlig landets største egentlige naturressource som beskrevet i en kronik i Politiken den 29. december 2014 af en af landets dygtigste landskabsarkitekter:

" Vores lange ubrudte kystlinje er faktisk vores største egentlige naturressource – den er vores Mount Everest, vores Grand Canyon – og det at gå ned til vandet er en helt basal følelse i kroppen på hver eneste dansker, på samme måde som skiløb er det for nordmænd eller bilkørsel for en amerikaner".

Oplevelsen af solnedgangen ved Vesterhavet vil i al fremtid være ødelagt i

Søndervig-området som det fremgår af visualiseringer fra VVM-redegørelsen:

VVM-redegørelsens forfattere er formentlig enige heri, idet de skriver:

"Området er derfor blandt de mest værdifulde kystlandskaber i Danmark i et nationalt geologisk perspektiv".

og

"Både fra kysten og klitterne langs kysten samt i store dele af området omkring Ringkøbing Fjord og Stadil Fjord vurderes havmøllerne at blive så markante i landskabsbilledet, at de vil tilføre landskabet en høj grad af forstyrrelse og resultere i en væsentlig påvirkning"

Som det fremgår af VVM-redegørelsen er det politisk blevet besluttet kun at lade 1 placering indgå, hvorfor forfatterne har været forhindret i at arbejde med alternativer som normalt ved VVM-redegørelser.

Områdets natur og rekreative værdier er helt afgørende for turisterhvervet i området og den fortsatte udvikling heraf.

Den foreslåede placering af havmølleparken medfører en total ødelæggelse af naturoplevelsen af det flade landskab og udsigten over havet samt den uforstyrrede solnedgang. Der vil blive larm fra diverse service skibe samt megen larm fra møllevingerne rotation

Havmøller skal som navnet antyder placeres på havet og ikke kystnær.

Vi kan 100 % tilslutte os indsigelsen sendt til naturstyrelsen fra Sammenslutningen af sommerhusgrundejerforeninger på Holmsland klit.

Vedr. værdiforringelse af vores sommerhuse. Allerede nu har ejendomsmæglerne "Uld i mund" ved prissættelse af vores sommerhus, og vil ikke komme med en sandsynlig salgspris inden de ved om havmølleparken bliver en realitet.

Med venlig hilsen

Kirsten & Jens Nielsen
Gudenåvej 5
7400 Herning

Mail adr.
Kirsten-Jens@Webspeed.dk

Katrine Vestergaard Petersen

Fra: Fam. Østergard <ostergaardf77@gmail.com>
Sendt: 26. juni 2015 22:24
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Vesterhav syd NST 13100169

Hermed gøres indsigelse mod denne vindmøllepark.

Den vil total ødelægge det naturskønne område med et skønt blik mod vest.

Med venlig hilsen

Lene og Niels Østergaard
Flinthøjen 77
88382 Hinnerup

Ejer af Fladsbjergvej 45 og 61.

Bente og Preben Buur Nielsen
Vestre Skovvej 22b
8240 Risskov

(Ejer af ejendommen Stormkløven 14, Klegod, 6950 Ringkøbing)

Naturstyrelsen
– tværgående planlægning
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Ang. VVM for Vesterhav Syd Havmøllepark – j.nr. NST-131-00169

INDSIGELSE mod den planlagte placering af Havmøllepark Vesterhav Syd, som beskrevet i "Forslag til Kommuneplantillæg nr. 53 til Ringkøbing-Skjern Kommunes kommuneplan 2013-2024 med VVM-redegørelse".

INDSIGELSEN ER ET KRAV OM, AT PROJEKTET IKKE REALISERES

Indsigelsen er begrundet i følgende overordnede forhold:

- At inddragelse af offentligheden forud for beslutningen om valg af placering for Havmøllepark Vesterhav Syd har været bevidst mangelfuld
- At beskrivelse og konsekvensvurdering af mulige alternativer til den foreslåede placering af havmølleparken ikke er eksisterende
- At havmølleparkens visuelle påvirkning på klitlandskabet og det frie udsyn over havet med deraf følgende uheldige konsekvenser for den rekreative og naturmæssige oplevelse af kystområdet ikke er behandlet i redegørelsen på en ærlig og seriøs måde
- At de socioøkonomiske effekter af havmølleparken for så vidt angår turismen og ejendomsværdier ikke er beskrevet og behandlet på en seriøs og faglig acceptabel måde.

Som bruger af området på Holmsland Klit er det bedrøveligt at læse, med hvilken lemfældighed VVM redegørelsen er blevet til. Oplysninger til ministeren om opbakning fra området er uærlig oplysning når tages i betragtning, at oplysningsmøder blev afholdt på hverdage, hvor det var umuligt for udefra kommende at møde frem. Der er trods alt 7000 sommerhuse i det berørte område.

Det fremgår også implicit af redegørelsen, at man ikke har vist vilje til at undersøge alternative muligheder. Det er oplyst, at der er tale om økonomiske årsager hertil i projektet, hvorimod der i VVM redegørelsen ikke er medtaget en bedømmelse af afledte økonomiske belastninger som sandsynlige væsentlige fald i de berørte sommerhuses værdi endelige gener for turismen, som i dag er en betragtelig indkomstkilde i Kommunen.

Med hensyn til prisen for el produceret af mølleparken tages ikke i betragtning de afledte forhold, at der i dag i overvejende grad importeres el til det danske marked fra atomkraft og kulkraftværker i udlandet, og at meget af den dansk producerede strøm også fra vindmøller sælges til udlandet med store tab.

Taler vi CO₂, må vi konstatere, at såfremt reduktion af CO₂ i Danmark bliver større end aftalt med EU, giver det vore EU partnere anledning til at udlede mere.

Bente og Preben Buur Nielsen
Vestre Skovvej 22b
8240 Risskov

(Ejer af ejendommen Stormkløven 14, Klegod, 6950 Ringkøbing)

I materialet til rådighed fremgår det, at der forventes stigende turistinteresse fra feriegæster – det kan kun bero på tro, som ikke på nogen måde er dokumenteret. Det er en kendt sag, at flere og flere i vore nabolande tager afstand fra vindmøller. Ingen fornuftige mennesker vil i deres ferier placere sig i områder, hvis udsynet bliver ramt af asymmetriske møllevinger, der fratager den ferierende roen og muligheden for at kunne nyde vejret, havet og den nedgående sol uden forstyrrelser, som vi efterhånden har nok af i vores hverdag.

Det omtalte område er omfattet af restriktioner som kystliniefredning, Ramsars område og Natura 2000. Det er derfor helt uforståeligt, at man fra offentlige myndigheder med den ene hånd indgår og accepterer naturbeskyttelsesbestemmelser og regler og med anden hånd uden rysten accepterer projekter, der er i direkte modstrid med indgåede aftaler og i strid med almindelig fornuft og anstændighed over for områdets befolkning.

Vores konklusion er derfor, at vi opfordrer Styrelsen til, at VVM redegørelsen forkastes med den begrundelse, at den er mangelfuld, useriøs og partisk med det slutresultat, at projektet ikke realiseres.

Skulle projektet mod forventning blive godkendt, vil der blive rejst et erstatningssøgsmål, som vi forventer kan få opsættende virkning for projektet.

Underskriveren er et voksent menneske, der er dybt foruroliget over demokratiets vilkår i denne sag. Vi må betænke, at Danmark mener, at andre lande skal have demokrati – ja, vi vil endda gerne gå i krig og dø for andre. I sager som nærværende lader det til, at demokrati ikke kan være til stede pga. lokale særinteresser.

Vi ser frem til, at Naturstyrelsen ved behandling af sagen ved selvsyn vurderer de skader, projektet vil påføre området. Skaderne vil være uoprettelige, ikke alene for de der bor i området, men for hele Danmark.

Risskov, den 28. juni 2015
Med venlig hilsen

Preben Buur Nielsen
Rådgiver – statsautoriseret revisor
+45 4029 5846

Lykke Hougaard Pedersen

Fra: Preben Greibe <greibe@mail.tele.dk>
Sendt: 28. juni 2015 23:46
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Emne: VVM for Vesterhav Syd Havmøllepark

Til
Naturstyrelsen
Haraldsgade 53,
2100 København Ø

Ang.: VVM for Vesterhav Syd Havvindmøllepark

J.nr. NST 131-00169

Undertegnede skal hermed på vegne af Grundejerforeningen "Mågedalen" i Houvig, 6950 Ringkøbing fremkomme med indsigelse mod den planlagte placering af Havvindmølleparken Vesterhav Syd, som beskrevet i "Forslag til Kommunplantillæg nr. 53 til Ringkøbing-Skjern Kommunes kommuneplan 2013 – 2024" med VVM-redegørelse.

Vi støtter vor indsigelse i sin helhed på den af Sammenslutningen af Grundejerforeninger på Holmslands Klit indsendte indsigelse dateret den 25. juni 2015.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen for grundejerforeningen "Mådedalen"

Preben Greibe
Bestyrelsesformand

Måtte vi modtage en kvittering for modtagelsen af denne indsigelse.

Katrine Vestergaard Petersen

Fra: Jens Lund Jensen <hamborg@post10.tele.dk>
Sendt: 29. juni 2015 20:25
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Emne: vvm for Vesterhav Syd Havmøllepark - j.nr. NST 131 00169

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53, 2100 København Ø
e-post: nst@nst.dk

EMNE: VVM for Vesterhav Syd Havmøllepark – j.nr. NST-131-00169

Jeg har haft sommerhus i Søndervig i mange år næsten 20 år, og har nu erfaret, at der skal laves havmøllepark. Det er jeg meget ked af pga stilheden forsvinder og naturen bliver ødelagt.

Jeg har mange argumenter for ,at jeg synes, at det er en dårlig ide med Havmøllepark

Se nogle argumenter

1 Ejendomsværdier falder. Man opererer med en værdi-tabsordning og ikke en værdi-forøgelsesordning for de berørte huse, som må forventes at tabe i værdi. Alle tidligere erfaringer viser at huse placeret tæt på synlige vindmøller falder i værdi. Der er aldrig tidligere bygget havmøller så tæt på kysten og bebyggelse, og derfor kender man heller ikke omfanget af værditabet. Ejendomme langs kysten har stor tilknytning til og afhængighed af kysten som fx udlejning til turister mm. De vil blive påvirket mere end normale sammenlignelige huse af et ødelagt miljøpåvirket kystområde. Dette er der ikke taget højde for i VVM redegørelsen og bedes belyst. Der er ca 7500 sommerhuse i området, og alle vil få store økonomiske tab som konsekvens af havmøllerne.

2 Turisme. Ideen om at skulle holde ferie bag et stort teknisk anlæg, vil få turister til at vælge andre steder, hvor det åbne hav stadig kan opleves. Der er mange turister fra Nordtyskland, og kigger man på debatten og holdningen til vindmøller i Nordtyskland, er befolkningen generelt ved at være mættet ved synet af vindmøller. Der er derfor en generel negativ holdning til vindmøller, som står for tæt på bebyggelse. Tyskland arbejder primært med havmølleparker langt ude på vandet i en afstand op til 40 km fra kysten. Disse havmøller kan ikke ses fra kysten, og har til gengæld en positiv opfattelse i befolkningen. Dette bedes derfor belyst, da hele eksistensgrundlaget for området omkring Vesterhav syd netop er hvordan de tyske turister vil opfatte en kystnær havmøllepark. Dette er kun meget overfladisk og subjektivt nævnt i redegørelsen.

3. Beskæftigelseffekter. Der sammenlignes med erfaringer fra Anholt Havmøllepark. Dette er umiddelbart ikke muligt, da de to parker er vidt forskellige med forskellige forudsætninger, og derfor ikke sammenlignelige. EUs lovgivning om konkurrenceforvridning gør at der ikke kan tænkes i lokale arbejdspladser ud over det naturlige som overnatninger mm., og de 100 arbejdspladser som beskrevet bør tilpasses virkeligheden.

4 Fugletræk langs vestkysten forstyrres. Kystlinien fra vadehavet og op langs vestkysten er et af Europas vigtigste områder for trækfulge. Iflg. Bonn-konventionens Vandfulgeaftale bør Danmark bevare og undgå at forstyrre livsmiljøerne for trækfulge og deres ruter. Placeringen af en

14 km lang kystnær havmøllepark mellem to store Natura 2000 områder vil vanskeliggøre fulgetrækket. Det kan kun undre at dette ikke er nærmere belyst i redegørelsen, og virker som om der kun er foretaget overfladiske undersøgelser. Dette bør undersøges nærmere.

Til slut vil jeg sige, at jeg har mange af de samme tyske turister i huset igennem årene, og dem snakker jeg tit med, og de synes også det er dårlig ide. Turismen vil helt klar falde - så finder tyskerne andre lande.

Håber derfor ikke havmølleparken bliver til noget

Hilsen

Jens Lund Jensen

Jens Jensensvej 62, Søndervig, 6950 Ringkøbing Sommerhus adresse

Min hjemadresse er

Kaj Munks Vænget 21, 7400 Herning

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Pr. e-post: nst@nst.dk

Herlev, den 30.06.2015

Vedr.: VVM for Vesterhav Syd Havmøllepark - j.nr. NST-131-00169
Indsigelser og Kommentarer

Hermed sendes mine indsigelser og kommentarer til VVM-undersøgelsen og projektet for den kystnære Havmøllepark langs Holmsland Klit.

Siden 1975 er jeg jævnligt kommet på 'Klitten' syd for Søndervig fra hovedstadsområdet. Jeg har nydt den vilde natur på land og langs den åbne og uforstyrrede kyst. Jeg har set hvordan området har udviklet sig på grund af sommerhusbyggerier og hvordan sommerhusejerne og turisterne alle vandrer i naturen - en af Danmarks 'resurser'.

Der er kommet flere butikker og flere håndværksvirksomheder til, for at servicere de efterhånden ca. 7.500 sommerhuse på Klitten.

Dette har givet og giver stadig lokalbefolkningen god beskæftigelse.

Ved opførelse af Vesterhav Syd Havmøllepark - kun 4 til 8 km fra kysten mellem Søndervig og Hvide Sande - vil naturoplevelsen blive ødelagt og turismen (og indtægterne) vil dermed falde.

VVM-undersøgelsen og tilhørende Visualiseringer omtaler og viser ikke hvordan det opleves - set fra en person - der står på stranden med 220 m høje vindmøller (som storebæltspyloonerne) kun 4 km ude fra stranden.

Det vises heller ikke hvordan møllerne ser ud - set inde fra sommerhusområdet.

Derfor er det ikke gået op for befolkningen eller politikerne, hvor meget havmølleparken vil dominere kyststrækningen og hele naturoplevelsen på 'Klitten'.

Havmøllepark Vesterhav Syd bør IKKE placeres kystnært, som et bælte på 4 til 8 km fra land langs kysten fra Søndervig til Hvide Sande.

- A. Enten skal HAVmølleparken flyttes 20 km ud på HAVET .
- B. Eller Havmølleparken skal flyttes ned til de øvrige havmøller ved Horns Rev.

Venlig hilsen
Susan Baerens
teknisk assistent

Lykke Hougaard Pedersen

Fra: Gitte <gittesbox@gmail.com>
Sendt: 30. juni 2015 14:18
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Emne: VVM for Vesterhav Syd Havmøllepark – j.nr. NST-131-00169

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53, 2100 København Ø
e-post: nst@nst.dk

Emne: VVM for Vesterhav Syd Havmøllepark – j.nr. NST-131-00169

Hermed indsigelse mod Havmøllepark Vesterhav Syd med planlagt placering kun 4 km fra kysten.

Lad dog ikke disse kæmpestore møller blive placeret så tæt på en så unik natur, idet området vil lide stor skade:

Udsynet over vidderne, over klitterne samt ud over havet vil være forstyrret af disse store møller, vingernes konstante bevægelse, måske også støjen derfra og lysene om aftenen og natten. De vil slet ikke matche området.

Turisterhvervet vil højst sandsynligt blive påvirket, mange feriegæster - især tyske turister - vil søge til andre steder, til andre lande. Disse turister kommer her pga. klitlandskabet, stranden og havet og absolut ikke for at studere møller. Mange butikker må lukke, mange bliver arbejdsløse. Sommerhuse kan ikke mere lejes ud og mister stor værdi.

Har samfundet råd til det?

Der ødelægges et stort stykke værdifuldt natur - dvs. naturlig natur - for altid.

Venlig hilsen
Thomas Knudsen
Bakkedraget 48, 6940 Lem
thomas@gax.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Sendes pr. e-mail
nst@nst.dk

Tina Grønning (H)

Asger Larsen (H)

Trondhjems Plads 3, 4.
DK-2100 København Ø

Tel: + 45 70 260 264
Fax: +45 70 260 263
Mobil: + 45 26 21 01 21
E-mail: tg@vincitlaw.com

Dato:
30. juni 2015

J.nr.
1072-024

Sekretær:
Emilie Sofie Balsnes

Vedr.: Etablering af Vesterhav Syd Havmøllepark. Forslag til Kommuneplantillæg med VVM-redegørelse. Høringsfrist den 30. juni 2015 - j.nr. NST-131-00169 – indsigelse fra Michael Kaa Andersen, Holmsland Klitvej 201, matr.nr. 199b, Søgård hgd., Holmsland Klit.

1. Som advokat for Michael Kaa Andersen, skal jeg på vegne af min klient på det kraftigste protestere mod såvel en evt. placering af en Vindmøllepark 4 – 5 km ud for landområdet ved Kle-god som ilægning af kabler henover min klients jorde, beliggende Holmsland Klitvej 201, matr.nr. 199b, Søgård hgd., Holmsland Klit.
2. Min klient er opmærksom på og respekterer i sagens natur det af Folketinget i 2012 vedtaget energiforlig, hvorefter det er besluttet at opstille 350 MW kystnære havmøller inden udgangen af 2020.
  - 2.1. Med henblik på implementering heraf, er der som bekendt udbudt 6 områder, hvoraf Vesterhav Syd med projektet for Søndervig, er et af disse 6.
  - 2.2. Min klients protest retter sig imod selve placeringen samt det faktum, at der ikke er lagt et forslag i høring, som medinddrager samtlige de muligheder som forliget, åbner op for.
3. Udsendelse af projekt Søndervig i høring indikerer en interesse i Ringkøbing Skjern kommune for placering af havmøller, der ikke har kunnet opnå politisk opbakning til andre steder som for eksempel Jammerbugt kommune, der på et tidligt tidspunkt takkede nej og gik ud af projektet.
  - 3.1. På borgermøde, afholdt den 21. maj d.å., kunne det konstateres, at der udover min klient er minimum 3000 sommerhusejere, som også er imod projektet.

Den politiske opbakning, der angiveligt er for projektet, har således ikke lokal opbakning hos de, der bliver berørt af projektet, nemlig matrikel ejerne i området, som ved en evt. implemen-

tering af projekt Søndervig vil blive frataget ikke alene herlighedsværdi, men tillige vil blive påført lys og støjgener samt økonomiske tab ved senere reducerede muligheder for at omsætte deres ejendomme.

- 3.2. Ringkøbing Skjerns kommunes politiske opbakning til projektet står herudover i skærende kontrast til, at det af VVM-redegørelsen og miljørapporten fremgår, at det berørte område ifølge kommunalplan er udpeget som bevaringsværdigt landskab.

Der henvises til VVM-redegørelsen og miljørapportens side 3, hvor det anføres:

"Hele området omkring Ringkøbing Fjord er af kommuneplan udpeget som bevaringsværdigt landskab."

Samme steds anføres, at "Det vurderes i VVM-redegørelsen, at området fortsat bør friholdes for tekniske anlæg og at de landskabelige interesser i området på østsiden af Holmsland Klit vejer tungere end et nettab mv."

- 3.3. Angiveligt i et forsøg på at imødekomme kommunalplanens fremhævelse af området som bevaringsværdigt landskab, har man i det forslag, som er blevet sendt i høring, lagt op til, at den kabelstation som det vil være nødvendigt at placere for at kunne implementere havmølleparken udfor Klegod, i stedet kunne etableres ved placering af en ny kabelstation ved den eksisterende station Søndervig.

Et forslag, der dog ikke udelukkende synes at være bragt i forslag ud fra et hensyn til vedtaggen lokalplan, men ligeså meget baseret på økonomiske betragtninger jf. tillige nedenfor under pkt. 3.4.

Det kan således undre, at man fra kommunalt hold ikke har tænkt i alternative løsninger, hvilket også kom til udtryk på borgermødet den 21. maj 2015, hvor en borger netop fremhævede, at man burde arbejde med alternative placeringer.

En mulig løsning kunne være at placere vindmøllerne ud for kommunens egne arealer omkring Lyngvig fyr eller eksempelvis nord for Søndervig eller ud for Hvide Sande.

I sidstnævnte tilfælde ville tab af landskabsmæssig herlighed være begrænset, da Hvide Sande er at betragte som en fiskerby

- 3.4. I det udsendte forslag, er der endvidere taget udgangspunkt i placering af havvindmølleparken 4 km fra land.

Dette er ikke et ufravigeligt krav i henhold til VVM-redegørelsen.

- 3.4.1. Som borger efterlades man med det indtryk, at det fremsendte forslag baseret på en 4 km's afstand til kyst, er fremsat ud fra økonomiske betragtninger med henblik på at gøre projektet

mest muligt rentabelt og dermed attraktivt for en investor at byde ind på.

- 3.4.2. Da der på borgermødet blev spurgt ind til, hvorfor man ikke udbød projektet med placering af møller langt længere ude i havet, hvorved såvel de mulige støjgener og ikke mindst de lys gener og visuelle gener, der nævnes i VVM-redegørelsen som et faktum, ville kunne blive væsentligt mindsket, var der ingen, der kunne eller ønskede at give et svar herpå.
- 3.4.3. Det udsendte forslag tager således ikke højde for, at det netop understreges i VVM-redegørelsen, at der på nuværende tidspunkt ikke er truffet beslutninger om hverken mølletype, fundamentstype eller opstillingsmønster.

Der er således på nuværende tidspunkt intet – udover et planmæssigt grundlag, der økonomisk kan gøre det interessant for de, der etablerer vindmøller at byde ind på opgaven – der begrundes, at havmøller ikke placeres f.eks. 20 km ude i havet.

- 3.4.4. Forslaget lider af den mangel, at det ikke lægger op til alternativer, som forudsat i VVM-redegørelsen.
- 3.5. Som borger sidder man tilbage med den oplevelse, at man fra politisk side i bestræbelserne på at gøre projektet investeringsmæssigt rentabelt for mulige investorer/bydere, foretager en gradbøjning af energiforliget i favør af det, man tilsyneladende ønsker at opnå, nemlig placering af havmøller i Ringkøbing Skjern kommune, uagtet de konsekvenser det har at opstille disse blot 4 km fra kyst.

- 3.5.1. En gradbøjning der foretages uagtet, at det i VVM-redegørelsen anføres, at

"VVM-undersøgelserne har vist, at de landskabelige interesser er særlig udtalte nord for Søndervig, hvor klitlandskabet gennem fredning er bevaret uden bebyggelse, og andre elementer/anlæg, der visuelt kan forstyrre eller på anden måde påvirke en "ren" natur- og landskabsoplevelse."

Fra politisk hold søger man derpå at begrænse disse konsekvenser ved at begrænse områdets udstrækning langs kysten.

En begrænsning der dog ikke ændrer på, at "Påvirkningen af de oplevelsesrige landskaber omkring fjordene ..." fortsat – som anført i VVM-redegørelsen – vil indebære "... væsentlig landskabelig påvirkning" af områderne.

- 3.5.2. Den besluttede gradbøjning af energiforliget med forslag om havvindmøller opstillet kun 4 km. fra kyst, skal sammenholdes med, at det herudover anføres i VVM-redegørelsen omkring synlighed i landskabet, at:

"Det er især klitlandskabet ude ved kysten, der vurderes særlig sårbart overfor kystnære havmøller, fordi møllerne på grund af landskabets karakter generelt vurderet, kommer til at præge landskabet visuelt med en stor dominerende effekt....."

Havmølleparken kommer til at strække sig over en kyststrækning på 14 km og vil dermed komme til at udfylde en stor del af synsfeltet.

Kysten og de høje klitter langs kysten i nær- og mellemzonen samt det øvrige landskab i nærzonen vurderes at blive *væsentligt* påvirket af både 3 MW og 10 MW havmøller.....

På grund af den lovpligtige lysafmærkning af havmøllerne vil den visuelle påvirkning også være til stede i skumringen, om natten og i dårligt vejr.

Der forventes at være en visuel påvirkning fra lysene i store dele af de områder, hvor havmøllerne vil være synlige. Det vil dog især være i de helt kystnære områder langs Vestkysten, at den visuelle påvirkning vurderes at blive *væsentlig*."

- 3.5.3. For så vidt angår selve udbygningen af den eksisterende station Søndervig anføres det i rapporten, at "udbygningen vil blive meget synlig i landskabet."
- 3.5.4. Dertil kommer – om end VVM-redegørelsen i al væsentligt beskæftiger sig med støjgener i etableringsfasen – at der også vil være støj fra vindmøllerne, efter at havmølleparken er etableret.
- 3.6. Det er herefter forståeligt, at der også fra landskabsarkitektonisk side er fokus på konsekvenserne af etablering af havvindmølleparker og at Akademiraadets Landskabsudvalgt efterlyser en mere åben debat om, hvordan vindenergien bedst indpasses på danmarkskortet jf. artikel optrykt i Arkitekten nr. 3, 2015 med overskriften "Store ændringer kræver stor omtanke"
4. I forhold til min klients ejendom, er det hævet over enhver tvivl, at etablering af en havmøllepark blot 4 km. udfør kysten ved Klegod vil reducere herlighedsværdien væsentligt og til stadighed være til gene for udsigten fra min klients hovedhus udover Vesterhavet.

Etablering af havmølleparken nødvendiggør herudover ilægning af kabler i eller i nærheden af min klients bebyggelse (7 huse).

5. Min klients ejendom ved Klegod udgør 160 tønder land, beliggende direkte til Vesterhavet med 700 m kystlinje.

Det er min klients vurdering, at konsekvenserne af en etablering af den foreslåede havvindmøllepark vil medføre et økonomisk tab for min klient i størrelsesordenen 10-20 mio. kr.

- 5.1. Bliver projektet en realitet må man derfor påregne, at min klient vil søge om fuld økonomisk kompensation for det økonomiske tab, min klient vil lide som følge heraf.

Med venlig hilsen

Tina Grønning

Geert Sønderkov Andersen
Skåde Højgårdsvej 54
8270 Højbjerg

(Ejer af ejendommen Holmsborgvej 19, Søndervig, 6950 Ringkøbing)

Naturstyrelsen

Haraldsgade 53

2100 København Ø

Vedr. VVM for Vesterhav Syd Havmøllepark – j.nr. NST-131-00169

INDSIGELSE mod den planlagte placering af Havmøllepark Vesterhav Syd, som beskrevet i "Forslag til Kommuneplantillæg nr. 53 til Ringkøbing-Skjern Kommunes kommuneplan 2013-2024 med VVM-redegørelse".

Indsigelsen er begrundet i følgende overordnede forhold:

- At inddragelse af offentligheden forud for beslutningen om valg af placering for Havmøllepark Vesterhav Syd har været bevidst mangelfuld
- At beskrivelse og konsekvensvurdering af mulige alternativer til den foreslåede placering af havmølleparken ikke er eksisterende
- At havmølleparkens visuelle påvirkning på klitlandskabet og det frie udsyn over havet med deraf følgende uheldige konsekvenser for den rekreative og naturmæssige oplevelse af kystområdet ikke er behandlet i redegørelsen på en ærlig og seriøs måde
- At de socioøkonomiske effekter af havmølleparken for så vidt angår turismen og ejendomsværdier ikke er beskrevet og behandlet på en seriøs og faglig acceptabel måde.
- Som bruger af området på Holmsland Klit er det bedrøveligt at læse, med hvilken lømskæddighed VVM redegørelsen er blevet til. Oplysninger til ministeren om opbakning fra området er uærlig oplysning når tages i betragtning, at oplysningsmøder blev afholdt på hverdage, hvor det var umuligt for udefra kommende at møde frem. Der er trods alt 7000 sommerhuse i det berørte område
- Det fremgår også implicit af redegørelsen, at man ikke har vist vilje til at undersøge alternative muligheder.
- Det er oplyst, at der er tale om økonomiske årsager hertil i projektet, hvorimod der i VVM redegørelsen ikke er medtaget en bedømmelse af afledte økonomiske belastninger som sandsynlige væsentlige fald i de berørte sommerhuses værdi endelige gener for tunsen, som i dag er en betragtelig indkomstkilde i Kommunen.
- Med hensyn til prisen for el produceret af mølleparken tages ikke i betragtning de afledte forhold, at der i dag i overvejende grad importeres el til det danske marked fra atomkraft og kulkraftværker i udlandet, og at meget af den danske producerede strøm også fra vindmøller sælges til udlandet med store tab.
- Taler vi CO₂, må vi konstatere, at såfremt reduktion af CO₂ i Danmark bliver større end aftalt med EU, giver det vorre EU partnere anledning til at udlede mere.

Venlig hilsen

Geert Sønderkov Andersen

Skåde Højgårdsvej 54

8270 Højbjerg

(Ejer af ejendommen Holmsborgvej 19, Søndervig, 6950 Ringkøbing)

Højbjerg , den 30. juni 2015

Af: Carsten K. Larsen
Ydertoften 2, 7400 Herning

Krigen på vestkysten er brudt ud. Sommerhusejerne i Søndervig og på Holmsland Klit bliver ladet i stikken af Ringkøbing-Skjern Kommune og er de sikre tabere!

Det står klart efter Energistyrelsen og Naturstyrelsens borgermøde i Kloster kulturcenter, Ringkøbing som blev afholdt den 21. maj 2015. Det var anden og sidste offentlige høring inden Energistyrelsen og Naturstyrelsens tager endelig stilling til, om og under hvilke vilkår der i givet fald skal åbnes mulighed for at gennemføre projektet, om en evt. etablering af Vesterhav Syd Havmøllepark. Der er frist for indsigelser og bemærkninger til Naturstyrelsen senest den 30. juni 2015.

Slaget står mellem sommerhusejerne og de fastboende som støttes af Ringkøbing-Skjern Kommune. Det blev på borgermødet klart, at der i den grad er interessekonflikt i mellem de to grupper. De fastboende synes at elske alle de vindmøller der kan fås, medens sommerhusejerne bander dem langt væk, og hvis de i det hele taget skal etableres, ønsker sommerhusejerne havvindmøllerne ud på en afstand fra kysten på minimum 20 km.

Da min kone og jeg i sin tid købte sommerhus ved Vesterhavet var formålet det at have et fristed, hvor vi kunne nyde naturen, gå ture med det frie udsyn over Vesterhavet og nyde solnedgangene over havet. Mange vil sige, om det ikke er mange penge at give ud for at opfylde dette formål. Men det var vores valg, fordi vi så en livsværdi i det.

Såfremt Vesterhav Syd Vindmøllepark måtte blive etableret, må vi bare konstatere at vores formål med at købe sommerhuset aldeles er forsvundet. Nogen vil så sige, - kan I så ikke bare sælge huset eller leje det ud til tyskerne. Det hævdes jo at tyskerne er vilde med havvindmøller og grøn strøm. Det kunne vi måske nok, men det var stadig ikke det, der var formålet, da vi købte huset. Et salg kan naturligvis komme på tale, men ingen ved, om det i det hele taget kan lade sig gøre at sælge og til hvilke pris, for ikke at tale om liggetiden, hvis havvindmøllerne etableres. Jeg tror i hvert fald ikke sommerhusene ved Vesterhavet omkring Søndervig og Hvide Sande ligefrem stiger i pris og liggetiden bliver kortere, hvis havvindmøllerne etableres. Tværtimod kunne det godt tænkes at meget få vil have lyst til at købe et sommerhus i området, når der følger et hav af vindmøller med i købet, som man ikke selv ejer men er blevet påduttet. Det er svært at se, hvilke fordele sommerhusejerne i området skulle få ved etablering af havvindmøllerne. De må nøjes med de ulemper der evt. kunne opstå.

Selv de sommerhusejere, der er til at købe for penge – ved at købe anparter i havvindmøllerne – får ikke mulighed for det, med mindre de har fast bopæl i området, hvilke de fleste sommerhusejere nok ikke har.

Mange af de fastboende er begejstret for udsigten til havvindmøllerne. De tror og håber på, at det vil bringe fremdrift og velstand til området i form af nye arbejdspladser og dermed større indtægter og skat til den slunkne kommunekasse. Der er en tro på, at de tyske turister forsat vil besøge området og mange i turisterhvervet håber endda på en øget tilgang også set i relation til en evt. etablering af Søndervig Feriepark. Selv turistchefen, med et kæmpe ansvar for områdets turisme - har meldt ud, at havvindmøllerne ingen negativ betydning vil få for turismen i området, idet der ofte er så dårligt vejr, at havvindmøllerne ikke vil kunne ses fra kysten. Man kan vel sige at turistchefen ikke udviser den store respekt for de turister, hun må antages at skulle varetage interessen for.

Også borgmesteren for Ringkøbing-Skjern Kommune kunne på borgermødet i Kloster Kulturcenter berolige og bedyrer, at der er fuldstændig styr på det med turisterne. Masser af analyser og rapporter peger alle i retning af, at det er det helt rigtige for turisterne og området. Gad vide hvem der har betalt de rapporter?

I Holstebro og Jammerbugt Kommune har man også analyseret, men der er man kommet frem til den stikmodsatte konklusion. Nemlig at det vil være til skade for sommerhusejere og turister, hvis en havvindmøllepark blev etableret i deres område. Underligt at der kan være så forskellige opfattelser – frembragt af velsagtens professionelle rådgivere - over det samme tema.

Man må håbe for området ved Hvide Sande og Søndervig at der ikke er gjort regning uden vært. Som en af spørgerne på borgermødet spurgte: er det ikke at spille hasard med hele områdets fremtid at etablere Vesterhav Syd Havvindmøllepark? Han mente at dette projekt var skabt af ældre mænd over 50, som skulle have tiden til at gå inden pensioneringen indtraf og som et velkommen supplement til pensionsopsparingen. Men disse synspunkter var der kun hånende latter tilovers for, velsagtens ytringer fra havvindmølletilhængerne. Spørgeren i salen mente vel, at det kunne lige så godt gå den stikmodsatte vej i forhold til den "sikre" prognose, nemlig at de turister der ikke er så glade for havvindmøller, og som ikke gider at bruge sin ferie ved stranden for at kikke på snurrende havvindmøller, tager turen lidt længere nordpå til fx området omkring Vester Husby eller et helt andet sted i Danmark som er fri for havvindmøller. Men disse synspunkter var der heller ingen forståelse for. For turistfolkene og borgmesteren havde jo allerede forklaret at det var der ingen grund til bekymring for, da analyser af turistområdet viste at det kun kunne gå fremad.

I Holstebro og Jammerbugt Kommune kom de, som før nævnt, til den stikmodsatte konklusion. Der vil man beskytte turister og sommerhusejere mod opstilling af kystnære havvindmøller og bevare den frie natur. På borgermødet fremkom der, fra borgmesterens side, ingen sympati for de bekymringer, der blev fremført af sommerhusejerne. Bekymringer som går på, at turisterne flygter og deraf manglende udlejning og deraf faldene indtægter til følge, faldende priser på sommerhusene og længere liggetider. Men her får borgmesteren hjælp fra den lokale Nybolig ejendomsmægler i Ringkøbing samt en EDC mægler fra Nysted på Lolland som i VVM rapporten næsten garanterer, at der ikke vil forekomme faldende priser på sommerhusene på Holmsland Klit der som en havvindmøllepark måtte blive etableret.

Man kunne måske håbe på lidt forståelse fra borgmesterens side, men nej. Sommerhusejerne må sejle deres egen sø synes borgmesteren at mene. Underligt måske - når man tænker på, at sommerhusejerne hvert år lægger 100 mio. kroner i kommunekassen i form af skatter og afgifter.

Men den manglende interesse og sympati kan måske skyldes, at man betragter disse skatter og afgifter som en fast indtægt til kommunekassen, uden at skulle præstere så meget for dem. Kommunen kan sågar langt hen af vejen selv bestemme, hvor meget man ønsker at inddrive i skat og afgifter fra sommerhusejerne. Det er ikke et emne, der får så meget opmærksomhed i kommunen åbenbart. Der er sikkert heller ikke så mange af sommerhusejerne, der har mulighed for at stemme ved kommunalvalget i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Folkestemninger ændrer sig hele tiden. Godt nok er folk mere eller mindre trætte af vindmøller på land, og derfor vil man have disse møller ud på havet, og det er forståeligt nok – for som folk siger - at der generer møllerne ingen mennesker. Det synspunkt er vel med den parentes, at de skal så langt ud på havet, at man ikke kan se dem. Det tror jeg de fleste kan sige god for. Men det er der ingenlunde tale om ved en evt. etablering af Vesterhav Syd Havmøllepark. Disse kystnære havvindmøller er planlagt til at blive placeret i en afstand af ca. 4 km fra kysten og op til 220 meter høje, hvilke medfører at de fremtræder overordentlig meget markante ud over havet set fra kysten. På mødet i Kloster blev en planche fremvist, hvor havvindmøllerne blev vist med antikollisionslys

tændt. Det var absolut ikke noget rart syn at opleve. Flere iagttagere af planchen spurgte – kan man virkelig finde på at etablere noget sådan?

Nu er der selvfølgelig mange følelser med i alt dette, men der er i den grad også cool cash med i spillet om havvindmølleparken. Det blev også på mødet nævnt at anpartsreglerne, der gælder for De Kystnære Havmølleparker, er de samme som der gælder for vindmøller på land, nemlig at havvindmøllejerne skal udbyde 20% af møllernes pris til interesserede anpartshavere.

Nu vides det ikke hvad sådan en havvindmøllepark vil koste, i og med at den ikke har været i udbud endnu, men vi ved at sådan nogle møller er nogle dyre svende. På nettet fremgår det, at Anholt Vindmøllepark har kostet 7 milliarder kroner at opføre i 2011. Den har en kapacitet på 400 MW. Vesterhav Syd Havmøllepark vil blive mindre ca. 200 MW. Hvis man tillader sig at bruge prisen fra Anholdt, så vil prisen for etablering af Vesterhav Syd Havmøllepark blive i omegnen af 3,5 milliarder kroner. Dvs. at det kan udløse, at der udstedes anparter for ca. 700 mio. kroner.

Det siges at disse anparter er guldrandede papirer og en sikker investering, så mon ikke bankerne i disse tider vil være mere end villige til at låne penge ud til de kommende anpartshaveres investeringer, såfremt man ikke selv har pengene. Det er givetvis den bedste pensionsopsparing, der kan opnås i disse rentefattige tider.

Mange af de fastboende, der er bopælsregistrerede i CPR inden for 16 km fra opstillingsstedet, kan blive anpartshavere, og for de bopælsregistrerede i CPR inden for 4,5 km fra opstillingsstedet er der forkøbsret på op til 50 andele.

På mødet fremkom der forslag fra flere sommerhusejere om at flytte havvindmøllerne ud på havet i en afstand af 20 km, akkurat som ved Horns Rev Vindmøllepark, som er placeret ud for Blåvand. Det skulle angiveligt kun koste mindre end én procent mere i anlægsudgifter at placere havvindmøllerne længere ude på havet. En besparelse, der ikke står mål med de påvirkninger, som den kystnære placering medfører. Men den tanke ligger sikkert fjernt fra tilhængerne af den kystnære havvindmøllepark for sådan en placering på 20 km fra kysten vil medføre, at der ikke kan udstedes 20% anparter som er så attraktive at investerer i.

Så selv om prognoserne for den kommende kystturisme skulle smutte og turisterne tager andre steder hen og sommerhuspriserne falder i området, fordi ingen mere vil købe sommerhuse i Søndervig og omegn og når turisterne er flygtet og butikkerne er lukket pga. manglende omsætning, kan det frygtes at Søndervigs fremgang i de seneste 30 år er slut.

Ingen håber selvfølgelig at det går sådan, men det kan heller ikke helt udelukkes. Der gives ingen garantier i sådanne sager. Så skulle det smutte med de mange arbejdspladser, som borgmesteren lovede at der ville blive etableret, på mødet i Kloster, måske fordi det var smartere at etablere dem i Esbjerg, hvor der i forvejen er stor erfaring i service af offshore branchen.

Tilbage er kun at anpartshaverne kan nyde afkastet af de gyldne anpartsbeviser i mange år fremover. Det var nok det spørgeren i salen i Kloster mente, da han sagde at man var i gang med at spille hasard med hele området fra Hvide Sande til Søndervig.

I et spil hasard er der en vinder og en taber. Ved en evt. etablering af Vesterhav Syd Vindmøllepark kan anpartshaverne blive de helt store vindere og for sommerhusejerne kan det næsten kun gå en vej, nemlig tilsvarende store tabere i form af ringere eller ingen værdistigning af husene – måske værditab, tab af naturværdier, mindre udlejning, mindre omsætning af sommerhussalg med længere liggetider til følge.

Det er svært at forestille sig, at området i fremtiden kan nyde det samme image, som det har i dag i form af at være et kendt attraktivt område i hele Danmark, en udvikling der især har stået på i mere end 30 år og med en strand i Søndervig, som sidste år blev kåret som Danmarks bedste.

Det er forståeligt nok at de fastboende evt. forsøger at benytte muligheden for at sikre sig de lukrative guldrandede anpartsbeviser, men det er i den grad lige så sikkert, at det er på bekostning af de ca. 7500 sommerhusejere i området der har investeret milliarder af kroner i deres sommerhuse.

Det kan meget let gå sådan, at Søndervig-området i fremtiden vil fremstå som et skrækeksempel på, hvordan det kan gå når grådigheden med Ringkøbing-Skjerns Kommunes medvirken får for meget fat, hvor man er parat til at skade sommerhusejeres værdier og især naturværdier som er uoprettelige for ussel mammon.

Politikerne på Christiansborg må ganske enkelt lave reglerne for tilskud til havvindmøller om, således at det ikke er muligt for de fastboende, via interessen for køb af anparter, at tryne tusindvis af sommerhusejere i de områder hvor de kystnære havvindmøller kan placeres.

Bedre var det, at der burde indføres regler for at det ikke kan tillades at opstille havvindmøller ud for områder hvor der optræder store koncentrationer af sommerhuse, netop som det forekommer i Søndervig og på Holmsland Klit.

I fagbladet Ingeniøren fra den 28. nov. 2012 udtaler den tidligere radikale Klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard i følgende citat: "Jeg er meget tilfreds med den **store lokale opbakning** fra de udvalgte områder" ... Meget tyder på at ministeren ikke er blevet udstyret med hele sandheden fra Ringkøbing-Skjern Kommune om den lokale opbakning. Det synes i den grad underligt, fra kommunen side, ikke at medtage sommerhusejernes bekymringer i orienteringen af ministeren og diverse styrelser. Mon ministeren her med denne udtalelse havde sommerhusejernes bekymringer med i tankerne? Det er næppe sandsynligt.

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53, 2100 København Ø
e-post: nst@nst.dk

VVM for Vesterhav Syd Havmøllepark, j.nr. NST-131-00169.

Fra Inga & Leif Jørgensen
Lyngdraget 22
6950 Ringkøbing

Indsigelse mod Vesterhav Syd havmøllepark.

Her er vores indsigelse mod Vesterhav Syd Havmøllepark. Vi er først og fremmest imod en så kystnær placering kun 4 km fra kysten, og vi opfordrer til at flytte havmølleparken ud omkring 20 km grænsen eller helt undlade at bygge havmølleparken.

- Havmøllerne er placeret for tæt på land. Havmøllerne står i en afstand af 4 km fra kysten og det er alt for tæt på land. Det vil være et totalt ødelæggende element for området, der bør derfor anbefales en placering længere fra kysten eller et helt andet sted.

- Der mangler afværgeforanstaltninger. I redegørelsen redegøres for meget store miljøpåvirkninger, men ingen væsentlige afværgeforanstaltninger. De afværgeforanstaltninger som beskrives i VVM redegørelsen løser på ingen måde de beskrevne miljøpåvirkninger.

- Manglende undersøgelse af placeringer. I november 2012 besluttede folketinget, at der skulle gennemføres undersøgelser og udbud for opstilling af havmøller i et område på en afstand fra kysten på 4 til 20 km. Undersøgelserne for Vesterhav syd er kun foretaget indenfor et område på 4 til 10 km fra kysten, hvorfor der mangler undersøgelser og efterfølgende vurderinger af en eventuel placering i området fra 10 til 20 km fra kysten. En eventuel placering 20 km fra kysten kunne ellers løse miljøpåvirkninger.

- Alternative placeringer. Der mangler beskrivelser af alternative placeringer. Der er flere oplagte alternativer, som vil løse miljøpåvirkningerne og samtidig fastholde de krav, der er stillet til projektet. Dette bør belyses nærmere og burde have været en del af redegørelsen.

- Mere industri end rekreativ miljø. Møllerne tilhører et industri miljø, og vil fremstå for voldsomme i kontrasten til vestkystens flotte natur. Møllerne bør placeres nær lignende miljøer, og ikke langs et rekreativt område. Redegørelsen nævner ingen alternative placeringer, som bør undersøges, fx i forbindelse med Hvide Sande havn, hvor der i forvejen er placeret industrianlæg.

- Klitlandskabets kulturhistorie. Klitlandskabets kvalitet er et produkt af mange generationers driftighed og omhyggelighed. Man har gennem tiderne værnet om miljøet og kæmpet for at bevare landskabets karakteristika og undgået fremmedelementer som fx vindmøller ud over klitlandskabet og det åbne hav. Havmøllerne vil stride imod tidligere tiders kulturhistoriske opfattelse af området.

- Der mangler visualiseringer indefra sommerhusområdet. Miljøpåvirkningen er størst indenfor sommerhusområdet, og her mangler der realistiske visualiseringer af havmølleparken.

- Støjen fra møllerne vil måske være højere. Støjniveauet fra havmøllerne er foretaget ved vindhastigheder på 6- og 8 m/s. Den gennemsnitlige vindhastighed ved Hvide Sande er på 10 m/s, hvorfor udregningerne selvfølgelig bør laves ved 10 m/s og højere vindhastigheder.

- Befolkningens opbakning en forudsætning. En politisk forudsætning for de kystnære havmølleparker var en positiv opbakning i befolkningen. Der er en naturlig modstand mod projektet i området, og en tydelig faldende opbakning, hvorfor den politiske forudsætning ikke er opfyldt.

- Ejendomsværdier falder. Alle tidligere erfaringer viser at huse placeret tæt på synlige vindmøller falder i værdi. Ejendomme langs kysten har stor tilknytning til og afhængighed af kysten som fx udlejning til turister m.m. De vil blive påvirket mere end normale huse nær vindmøller af et ødelagt kystområde, fordi de fleste huse er sommerhuse, der netop har deres værdi i beliggenheden ved kysten og stranden.

- Turisme. En havmøllepark kun 4 km ud for et stort sommerhusudlejningsområde vil helt sikkert ødelægge turismen. Dette er kun meget overfladisk og subjektivt nævnt i redegørelsen. At en vindmøllepark kan have en positiv indflydelse på turismen virker som ønsketænkning og ikke i trit med virkeligheden, og der bør laves nye undersøgelser.

- Beskæftigelseeffekten. De 100 arbejdspladser, som er beskrevet i redegørelsen, er bla. målt på baggrund af Anholt havmøllepark, som er en større havmøllepark, ikke en kystnær havmøllepark. Det bør forklares nærmere, hvordan man kan lave 100 arbejdspladser, da det virker urealistisk.

- Fugletræk langs vestkysten forstyrres. Danmark bør bevare trækfugle og undgå at forstyrre deres ruter. Placeringen af en stor kystnær havmøllepark mellem to store Natura 2000 områder vil højst sandsynligt genere fugletrækket. Dette er ikke nærmere belyst i redegørelsen og virker som om, der kun er foretaget overfladiske undersøgelser.

- Fredet fiskehejrekoloni. Kabelføringen er planlagt tæt på eller igennem en fiskehejrekoloni. Fiskehejren er fredet i Danmark og på den globale rødliste over truede dyrearter. VVM redegørelsen nævner ikke kolonien. Også råvildt færdes her og vil blive berørt.

- Øget risiko for olieudslip og ulykker. En meget kystnær placering som er foreslået for Vesterhav syd, vil væsentlig øge risikoen for en olieforurening af en stor del af kysten, hvis en ulykke sker i forbindelse med en påsejling af havmølleparken eller et olieudslip. Katastrofalt da det vil ramme de

store flokke af måger og andre fulge på havet og ved stranden, samt flokkene af sæler. Og ikke mindst vil det ramme turismen, der er hovederhvervet i området, hvis havet og badestrandene forurenes. Årligt holder tusinder af turister til i det rekreative område, hvor der soles, bades, dykkes, fiskes, surfes og keit surfes.

Ligeledes vil havmøllerne forstyrre-og måske skræmme fiskene væk, så det får konsekvens for fiskeriet, der jo ligesom turismen er et primært erhverv i området.

- Beboere er tilsidesat. Sommerhusejerne og brugere af området føler sig tilsidesat i beslutningsprocessen. Borgermødet i juni blev afholdt på en hverdagsaften med begrænset mulighed for deltagelse af sommerhusejere, og bar ligeledes præg af en overfladisk gennemgang af projektet. De fleste deltagere i mødet følte sig overset og tilsidesat, og der var næsten ingen tid til spørgsmål, og mange gik fra mødet med en negativ opfattelse af projektet. Det er vigtigt at Natur- og Energistyrelsen arbejder fagligt og objektiv, hvis de ønsker at opretholde deres tillid til befolkningen.

- Sammenfatning. Vi mener, at en placering af havmølleparken kun 4 km fra kysten vil få uoverskuelige negative konsekvenser for området, og meget større miljøpåvirkninger end dem, der er beskrevet i VVM redegørelsen. Vi undrer os over, at man ikke har undersøgt muligheden for at flytte havmøllerne længere ud på havet, nærmere de 20 km fra kysten.

Med venlig hilsen

Inga & Leif Jørgensen
Sofievej 1, Snejbjerg
7400 Herning

Protest mod Vesterhav Syd Havmøllepark

Som en af mange tusinde berørte sommerhusejere på Holmslands Klit, vil jeg benytte muligheden for på bedste vis at rette myndighedernes opmærksomhed på det helt vanvittige ved at etablere en Havmøllepark kun ca 4 Km fra kystlinien på Holmslands Klit.

Vor elskede dronning Ingrid udtalte en gang disse guldkorn. Intet menneske ejer et hus, huset bliver kun stilet til rådighed for den person, som har valgt at købe og bo deri. Derefter er det den pågældendes borges pligt, at passe godt på huset, og siden hen aflevere huset til den nye ejer i samme stand eller i forbedret tilstand, som da han flytte ind i huset.

Se det var særdeles kloge ord fra vores gamle dronning Ingrid.

Disse betragtninger kan nemt overføres til den uoprettelige naturskade etablering af Vesterhav Syd Havmøllepark vil påføre den helt unikke barske natur, som tusindvis af sommerhusejere, og ikke mindst turister fra både ind og udlandet valgfarter til på alle tider af året.

Personligt er jeg tilhænger af grøn energi, som er med til at forbedre naturens vilkår.

Men stop nu op og tænk jer rigtig godt om, inden dette **VOLDTÆGSFORSØG** af den helt unikke vilde natur på Holmslands Klit bliver realiseret.

Alternativet er jo ganske enkelt, flyt Vesterhav Syd Havmøllepark mindst 20 Km ud til havs. Her bliver det visuelle indtryk af Havmølleparken så minimal, at man både kan **blæse og have mel i munden!**

Den merpris som flytningen til 20 KM fra kystlinien vil koster er småpenge, set i betragtninger hvilken skadepåvirkning en Havmøllepark vil påvirke den uspolerede natur og ikke mindst den blomstrende turisme på hele Holmslands Klit.

Jeg medsender et visualiseret natbillede fra Vesterhav Syd Havmøllepark. Mange taler om såkaldt lysforurening fra store bysamfund.

Vi bor i Jelling tæt ved Vejle by. Skal vi opleve det pragtfulde vintersyn af Mælkevejen og alle dens stjerner, da må vi drage ud ved vintertide til vores elskede sommerhus på Holmslands Klit. Først der er den førømtalte lysforurening fra store bysamfund aftaget så meget, at vi her på Klitten kan nyde vinterens stjerner i fulde drag.

Se det er også en af mange naturoplevelser, som en Havmøllepark totalt vil forstyrre med sit blinkende TIVILO lys om natten.

84 VENSTRE SIDE AF PANORAMA

Fotostandpunkt 3 - NATBELYBNING: Stranden ved Søndervig - Vestsøring af 06 okt. 3 km i mørke (157 meter tæthøjde)
Afstand til nærmeste mølle ca. 4,3 km

Med venlig hilsen

Mogens Skou

7300 Jelling.

E-mail post@skou-fotografi.dk

Sommerhus adr.

Lyngvejen 128 Klegod

6950 Ringkøbing